

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА РОМАНСЬКИХ МОВ ТА ПЕРЕКЛАДУ

ЄВРОПЕЙСЬКА КРЕДИТНО-ТРАНСФЕРНА СИСТЕМА

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ

освітній ступінь	<u>бакалавр</u>
галузь знань	<u>01 Освіта / Педагогіка</u>
спеціальність	<u>014 Середня освіта</u>
предметна спеціалізація	<u>014.02 Середня освіта (Мова і література (французька))</u>
освітня програма	<u>Французька мова, світова література та англійська мова</u>

1. **Кваліфікація, що присвоюється**
Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти за спеціалізацією «Французька мова, світова література та англійська мова».
2. **Тривалість програми**
3 роки 10 місяців.
3. **Кількість кредитів**
240 кредитів ЄКТС.
4. **Рівень кваліфікації відповідно до Національної рамки кваліфікацій та Європейської рамки кваліфікацій**
FQ-ЕНЕА – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень, НРК – 6 рівень.
5. **Галузь знань**
01 Освіта / Педагогіка
6. **Профіль програми**

Мета програми	
Забезпечити комплексну підготовку фахівців з викладанням французької мови, світової літератури та англійської мови таким чином, щоб бакалавр мав професійні знання та вмів застосовувати їх у своїй професійній діяльності вчителя середньої школи. Сформувані професійні лінгвістичні знання із всебічних і глибоких знань з вивчаємої мови, теоретичних основ мовознавства, основних процесів розвитку мовленнєвих явищ, розуміння процесів, що формують мову як систему. Фахову мовну підготовку забезпечить поглиблене вивчення літературного процесу, починаючи від літератури античності та завершуючи новітньою літературою Західної Європи та Америки.	
Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за програмою	
На навчання для здобуття ступеня бакалавра приймаються особи, які здобули повну загальну середню освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень молодшого спеціаліста або освітній ступінь бакалавра.	
Характеристика програми	
1.	Предметна область / галузь знань
	<p>Мова і література (французька), галузь знань – 01 Освіта, спеціальність – 014 Середня освіта</p> <p>- Цикл загально-нормативних дисциплін (20 кредитів ЄКТС, 600 год);</p> <p>- Цикл професійно-нормативної, професійної та практичної підготовки (160 кредитів ЄКТС, 4800 год);</p> <p>- Цикл дисциплін вільного вибору (60 кредитів ЄКТС, 1800 год)</p>
2.	Фокус програми:
	Основний фокус програми – підготовка вчителя іноземних

	загальна/спеціальна	мов (французької та англійської) та світової літератури.
3.	Орієнтація програми	Освітньо-професійна
4.	Особливості програми	Програма передбачає необхідність практики (навчальної та виробничої), реалізація якої проходить в рамках програми, стажування за кордоном, участь у міжнародних програмах в рамках програми та самостійно, в освітянських програмах та ін., наявність мовних асистентів-іноземців; програма студентської академічної мобільності.
Стиль та методика оцінювання		
1.	Підходи до викладання і навчання	Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуальні підходи. Лекції, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації з викладачами, підготовка бакалаврської роботи.
2.	Система оцінювання	Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та поза аудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми; поточний контроль, поетапний, модульний, підсумковий контроль, кваліфікаційні іспити, письмові, усні іспити, тестування, есе, презентації, залік, курсова робота.

7. Структурна діаграма програми

Назва навчальної дисципліни/модуля або практики	Кількість кредитів ЄКТС	Кількість годин	Семестр
I. Цикл загальної підготовки			
Загальні нормативні дисципліни (15 кредитів, 6%)			
Філософія	5	150	2
Українська мова	5	150	1
Історія та культура України	5	150	1
Дисципліни вільного вибору студента (8 кредитів, 3%)			
Перелік дисциплін соціально-гуманітарного спрямування	4	120	3-8
Перелік дисциплін природничого та технічного спрямування	4	120	3-8
II. Цикл професійної та практичної підготовки			

Професійні нормативні дисципліни (90 кредити, 38%)			
Педагогіка	6	180	2
Психологія	6	180	1
Вступ до романської філології з основами наукових досліджень	4	120	1
Лінгвістика	8	240	2,8
Практичний курс французької мови	23	690	1,2,3,4
Теоретична фонетика та історія французької мови	4	120	5
Теоретична граматики французької мови	4	120	6
Лексикологія та стилістика французької мови	4	120	7
Методика навчання іноземної мови	5	150	5
Теорія та історія світової літератури	20	600	1,2,3,5,7
Методика навчання літератури	4	120	4
Курсова робота з французької мови з методикою навчання	1	30	6
Курсова робота зі світової літератури з методикою навчання	1	30	4
Ознайомча практика	3	90	2
Навчальна практика	6	180	4
Виробнича практика	15	450	6,7
Кваліфікаційна робота	6	180	8
Дисципліни вибору факультету (45 кредитів, 19%)			
Риторика	4	120	4
Лінгвістичний аналіз художнього тексту	4	120	8
Сучасні технології навчання на уроках іноземної мови	4	120	6
Латинська мова	3	90	3
Практичний курс англійської мови	18	540	3,4,5,6
Теоретичний курс англійської мови (фонетика, граматики, лексикологія, стилістика)	11	330	6,7,8
Курсова робота з англійської мови з методикою навчання	1	30	7

Дисципліни вільного вибору студента (52 кредити, 22%)			
Перелік дисциплін професійного спрямування	4	120	3-8
Перелік дисциплін за основною спеціальністю	28	840	3-8
Перелік дисциплін за другою спеціальністю	20	600	3-8

8. Форма навчання: денна.

9. Положення про оцінювання та шкала оцінок

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі «Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень студентів в умовах ЄКТС» (рішення вченої ради ІДГУ від 02.03.2016 р., протокол №7). Основними формами контролю є поточний, проміжний (модульний) та підсумковий (залік, іспит). Оцінювання знань здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та переводиться у 100-бальну шкалу.

Сума балів	Оцінка за національною шкалою	
	екзамен	залік
90-100	відмінно	зараховано
80-89	добре	
65-79		
55-64	задовільно	
50-54		
30-49	незадовільно	не зараховано
1-29		

10. Форми атестації здобувачів

Атестація здійснюватиметься у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену зі спеціальності. З метою атестації здобувачів вищої освіти створюється Атестаційна комісія, діяльність якої регламентується «Положенням про порядок створення та організацію роботи Атестаційної комісії в ІДГУ» (рішення вченої ради ІДГУ від 26.02.2015 р., протокол №5). Атестаційний екзамен включає програмні питання, які визначають рівень засвоєння фахових компетентностей.

Кваліфікаційною роботою є робота бакалавра, що виконується на завершальному етапі здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих результатів навчання (компетентностей) вимогам стандартів вищої освіти. Вимоги до написання кваліфікаційних робіт, порядок її виконання та захисту визначено в «Положенні про кваліфікаційні роботи в ІДГУ» (рішення вченої ради ІДГУ від 26.11.2015 р., протокол №4). Деталізація вимог до кваліфікаційної роботи регламентується методичними рекомендаціями кафедри. Для запобігання академічного плагіату кваліфікаційні роботи розміщуються на електронному репозиторії вищого навчального закладу та проходять комп'ютерну перевірку на наявність плагіату.

11. Керівник програми чи еквівалентна посада

Гарант освітньої програми – кандидат філологічних наук, доцент Кудінова Ольга Іванівна

12. Професійні профілі випускників.

Первинною посадою для випускника, згідно з чинним Національним класифікатором професій України є викладання французької, англійської мов і світової літератури у середньоосвітніх закладах.

Після закінчення навчання випускники спеціалізації «Середня освіта (Мова і література (французька))» можуть працювати на іноземних, спільних та вітчизняних підприємствах на посадах:

- вчитель, викладач;
- перекладач;
- секретарь-референт;
- науковий співробітник;
- менеджер з міжнародних зв'язків;
- журналіст;
- керівник підрозділу міжнародних зв'язків у політичних, громадських організаціях;
- фахівець зі зв'язків з громадськістю і пресою;
- редактор міжнародних та вітчизняних видань;
- гід-перекладач;
- контент-менеджер.

13. Доступ до подальшого навчання.

Особа, яка здобула вищу освіту першого (бакалаврського) рівня, має право продовжити навчання за другим (магістерським) рівнем.

ІНФОРМАЦІЯ СТОСОВНО ОКРЕМИХ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ
Нормативна складова
Загальні дисципліни

Філософія

1. КОД: ЗНД 1.01
2. ТИП: нормативний
3. РІК НАВЧАННЯ: другий
4. СЕМЕСТР: 2
5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 5
6. ЛЕКТОР: доц. Запорожченко О. В.
7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: сприяння ґрунтовному ознайомленню студентів з історією розвитку філософії; роз'яснення основних актуальних проблем сучасної світової філософії; визначення основних етапів формування світової філософської думки; розвиток вміння самостійно робити філософський аналіз різних вчень, концепцій, ідей, порівнювати їх; розвиток вміння обґрунтовувати свою світоглядну позицію і філософські погляди, вміння відстоювати свої погляди в дискусії; виховання поваги до загальнолюдських цінностей, на яких ґрунтується розвиток людства; сприяння формуванню систематизованого світогляду і високої культури мислення .

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: специфіку філософії як особливого типу світогляду, її функції, завдання, проблемне поле; понятійно-термінологічний апарат курсу; основні напрямки філософії та історію їх виникнення; основних представників світової філософії та їх базові концепції та ідеї; особливості та проблематику філософських пошуків у кожен епоху розвитку людства; основні джерела філософських знань.

вміти: обґрунтовувати свою світоглядну позицію щодо важливості знань з основ філософії; порівнювати між собою різні філософські погляди, ідеї, концепції; аналізувати вплив соціокультурних чинників на формування філософських ідей, проблематику філософських пошуків; коректно використовувати філософські терміни та поняття під час усних відповідей на семінарських заняттях, складати термінологічні словники, застосовувати філософські терміни для експлікації власної думки; здійснювати самостійний пошук інформації з використанням різноманітних ресурсів.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання
9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Вступ до історії з основами наукових досліджень
10. ЗМІСТ КУРСУ:

Філософія як форма суспільної свідомості. Структура, предмет і функції філософії. Стародавня філософія як зародок і колыска всіх наступних типів філософії. Основні філософські поняття античної філософії. Нові умови розвитку філософії. Від політеїзму до монотеїзму. Релігійний характер філософських пошуків. Філософія епохи Відродження.

Представники європейської філософії Нового часу. Соціальні та антропологічні ідеї Нового часу та філософія Просвітництва. Загальна характеристика німецької класичної філософії, її представники. Марксистська філософія. Антропологічні напрямки в західній філософії. Проблема несвідомого та ірраціонального. Філософія людського існування (екзистенціалізм). Еволюція релігійної філософії. Сцієнтистські напрямки. Позитивізм та його різновиди. Структуралізм та модернізм в сучасній філософії.

Філософська думка Київської Русі. Києво-Могилянська академія як осередок розвитку філософії в Україні. Проблема людини у філософських роздумах Г.Сковороди. Проблема звільнення людини і нації у творах мислителів Кирило-Мефодіївського братства. Розробка антропологічного принципу та ідея суспільного прогресу у творчості

Франка, Драгоманова, Грушевського та ін. Подальший розвиток філософської думки в Україні.

Буття як універсальна філософська категорія. Свідомість людини як духовний спосіб орієнтації її у реальності буття. Загальний зміст і форми пізнавальної діяльності. Істина як процес. Природні передумови, матеріальні та духовні засади людського життя. Суспільне виробництво, його архітектоніка. Економічна, соціальна, політична і духовна сфери життя людей. Соціальна структура суспільства. Суспільна свідомість. Проблема сенсу, цінності і самоцінності людського життя у духовному досвіді людства. Ідея цілісної людини як вираз сенсу людського життя. Свобода і гуманізм. Свобода і культура.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Історія філософії: підручник / А. К. Бичко, І. В. Бичко, В. Г. Табачковський. — К., 2001.
2. Огородник І. В. Історія філософської думки в Україні : навч. посібник / І. В. Огородник, В. В. Огородник. — К., 1999.
3. Філософія : навч. посібник / за ред. І. Ф. Надольного. — 5-е вид., випр. і доп. — К. 2005.
4. Федів Ю., Мозгова Н. Історія української філософії: навч. посібник / Ю. Федів, Н. Мозгова. — К., 2001.
5. Чижевський Д. Нариси з історії філософії в Україні / Д. Чижевський // Твори. В 4 т. / під заг. ред. В. Лісового. — К., 2005.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Українська мова

1. КОД: ЗНД 1.02

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 1

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 5

6. ЛЕКТОР: доц. Циганок І. Б.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: сформувати уявлення студентів про українську мову як систему одиниць різного рівня, що взаємодіють, поглибити знання першокурсників, набуті під час вивчення української мови за шкільною програмою, активізувати й удосконалити мовленнєві навички, культуру письма та усного спілкування. Одним із основних аспектів вивчення української мови є функціональний підхід, тому безпосередню увагу зосереджено на використанні студентами мовних засобів для формування досконалого мовлення.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: основні питання з лінгвістики, зокрема фонетики, фонології, лексикології, фразеології, лексикографії, граматики української мови, стилістики і культури української мови; різні аспекти ділового спілкування.

вміти: диференціювати мовні одиниці всіх мовних рівнів та здійснювати їх опис, правильно використовувати на письмі їх словоформи; розрізняти функціональні стилі української мови, спираючись на їхні ознаки;) грамотно писати тексти різних стилів; правильно писати документи різних видів, доречно використовуючи особливості документної мови.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. КОРЕКВІЗИТ: Вступ до спеціальності з основами наукових досліджень

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Українська мова серед інших мов світу. Фонетика. Класифікація звуків української мови. Орфографія, орфоепія, пунктуація української мови. Лексикологія. Фразеологія. Лексикографія і фразеографія.

Словотвір і морфеміка української мови. Морфологія як вчення про частини мови. Іменник в українській мові. Прикметник в українській мові. Числівник в українській мові. Займенник в українській мові. Дієслово в українській мові. Незмінювані частини мови в українській мові. Синтаксис української мови. Словосполучення і просте речення. Складне речення. Пряма і непряма мова. Діалог. Заміна прямої мови непрямою. Цитати. Українська пунктуація.

Стилістика української мови. Мовний стиль як сукупність засобів, вибір яких зумовлюється змістом, метою та характером висловлювання. Науковий стиль. Публіцистичний стиль. Художній стиль. Розмовний стиль. Офіційно-діловий стиль. Епістолярний стиль. Конфесійний стиль.

Ділове мовлення і культура мови. Літературна мова як оброблена форма загальнонародної мови. Культура мови, культура мовлення. Комунікативні якості мови. Культура усного мовлення.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бондар О.І., Карпенко Ю.О., Микитин-Дружинець М.Л. Сучасна українська мова. – К., 2006.
2. Сучасна українська літературна мова. Лексикологія. Фонетика / А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Бондаренко. – К., 2010.
3. Сучасна українська літературна мова. Морфологія. Синтаксис / А. К. Мойсієнко, О. В. Бас-Кононенко, В. В. Бондаренко. – К., 2010.
4. Український правопис. – К., 2010.
5. Делюсто М. С. Типологія говірок межиріччя Дністра і Дунаю. – Ізмаїл, 2012.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, практичні заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: залік.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Історія України та української культури

1. КОД: ЗНД 1.03

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 1

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 5

6. ЛЕКТОР: доц. Дізанова А. В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: сприяти формуванню у студентів знань щодо становлення і розвитку українського народу, його діяльності в соціально-економічній, духовній, політичній, державній, культурній сферах з давніх часів до сьогодення, взаємодії з іншими народами та державами; вмінь аналізувати економічні, соціальні, політичні, культурні явища й процеси, що відбувалися в Україні на різних етапах історичного розвитку.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: сучасні методи історичного пізнання, історичний термінологічно-понятійний апарат; основні етапи історичного процесу та культурного розвитку на теренах України; специфіку політичного, соціального, економічного, культурного життя України на різних етапах історії, специфіку розвитку окремих регіонів України;

вміти: використовувати набуті знання в практичній діяльності; аналізувати історичні події, орієнтуватися в історичному просторі та часі, визначати причинно-наслідкові зв'язки, оцінювати роль суб'єктивних та об'єктивних чинників в історичному процесі, подіях і явищах; давати оцінку пам'яткам вітчизняної та світової культури,

співвідносити їх з історичними періодами, самостійно поглиблювати знання у рамках дисципліни шляхом пошуку й опрацювання нової інформації з використанням сучасних технічних засобів.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: вступ до історії з основами наукових досліджень

КОРЕКВІЗИТ: історія країн Центрально-Східної Європи

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Стародавня доба в історії України. Східні слов'яни. Проблема етногенезу та розселення слов'ян. Господарство та суспільний лад слов'ян. Антське царство та його політичне становище в IV-VI ст. н.е. Побут, культура і вірування слов'янських племен. Походження та основні етапи формування українського етносу.

Середньовічна держава Київська Русь. Галицько-Волинське князівство.

Українські землі під владою іноземних держав (XIV – перша половина XVII ст.). Українське козацтво.

Українська національна революція середини XVII ст.

Українські гетьмани Ю.Хмельницький та І.Виговський. Гадяцька угода. Гетьманщина, Правобережна Україна і Запорозька Січ в кінці XVII – XVIII ст.

Українські землі у складі Російської та Австрійської імперій (XIX – початок XX ст.).

Скасування кріпацтва. Реформи 60-70-х років XIX ст.

Розвиток капіталізму в промисловості та сільському господарстві, його особливості на поч. XX ст.

Українська революція 1917-1920 рр.

Встановлення влади рад на початку 1919 року. Створення УСРР.

Україна у міжвоєнну добу (1921-1939).

Україна в Другій світовій війні (1939-1945 рр.) та післявоєнний період (1945-1954 рр.).

Спроби оздоровлення суспільно-політичного життя у період «перебудови», погіршення економічної ситуації. Чорнобильська катастрофа. Початок формування системи багатопартійності в Україні.

Україна в умовах незалежності. Розгортання державотворчих процесів. Становлення владних структур. Економічні проблеми. Модель реформування економіки України. Соціальні трансформації. Міжнаціональні відносини в Україні.

Наукове визначення поняття культура. Основні підходи до вивчення феномену культури в сучасній культурології (еволюціоністський, соціологічний, антропологічний, циклічний та ін.). Духовна та матеріальна культура. Світова та національна культура. Основні функції культури. Проблема періодизації української культури. Культурологічна думка України.

Витоки та передумови формування української культури.

Християнізація Русі та її значення для розвитку української культури. Формування соціальної структури та політичної влади. Церква як рушійна сила культурного розвитку Київської Русі. Загальна характеристика мистецтва Київської Русі (архітектура, літописання, музика, живопис та ін.). Монголо-татарська навала та її наслідки для культурного розвитку Русі. Історичне значення культури Київської Русі.

Інкорпорація українських земель до складу Литви та Польщі. Умови розвитку національно-культурного і релігійного життя. Поява козацтва та його значення для розвитку української культури. Вплив гуманістичних та реформаційних ідей в Україні. Релігійні процеси в Україні в умовах протистояння Заходу та Сходу (боротьба за Київську митрополію, братства, Берестейська унія, відновлення та реформування православ'я Петром Могилою, підпорядкування Київської митрополії Московському патріархату). Становлення української культури XIV - середина XVII ст. як синтез здобутків візантійської та західноєвропейської культур.

Передумови та причини розвитку бароко в Україні.

Національне відродження в Україні (кінець XVIII - XIX ст.)

Розвиток української культури в другій половині XIX - на початку XX ст.

Культурний рух періоду Центральної Ради. Формування української національної школи.

Розвиток культури України під час Другої світової. Шестидесятники. Рух дисидентів та боротьба за національну культуру. Вплив Горбачовської перебудови на українську культуру.. Національна культура в умовах зростання національно-культурної ідентичності. Національно-культурне відродження в Україні в середині 80-х – на початку 90-х рр. та його особливості. Проголошення незалежності України та його значення у формуванні національної самосвідомості українців та розвитку духовної культури.

Суперечливий характер культурного процесу в сучасних умовах. Сучасні здобутки української культури. Освіта та проблеми її реформування. Здобутки та проблеми української науки. Розвиток літератури. Повернення творів «заборонених» письменників. Українське кіномистецтво. Телебачення. Театр. Музика. Українська культура в умовах постмодернізму.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бойко О.Д. Історія України. Навчальний посібник для ВНЗ. — К., 2010.
2. Лазарович М. В. Історія України : навч. посіб. / М. В. Лазарович. – 3-тє вид., стереотип. – К., 2013.
3. Мишик Ю., Бажан О. Історія України. – К.: Кліо, 2015.
4. Пальм Н. Д. Історія української культури : навч. посібник / Н. Д. Пальм, Т. Є. Гетало. – Харків : Вид-во ХНЕУ, 2013. – 296 с.
5. Українська культура в європейському контексті / Ю. П. Богуцький. – К. : Знання, 2007. – 680 с.
6. Хома І. Я. Історія української культури : навч. посібник / І. Я. Хома, А. О. Сова, Ж. В. Мина. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 356 с.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Дисципліни професійної підготовки

Педагогіка

1. КОД: ПНД 1.01

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 2

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 6

6. ЛЕКТОР: доц. Звєкова В, К.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: опанування студентами загальних основ педагогіки; засвоєння психолого-педагогічних та методичних основ організації й управління освітнім процесом у середньому загальноосвітньому закладі; формування та вдосконалення практичних вмінь і навичок застосування педагогічних знань у навчально-виховному процесі; розвиток педагогічного мислення, здатності до аналізу педагогічної дійсності; оволодіння майбутніми фахівцями елементами інноваційних технологій та здатністю впроваджувати їх у навчально-виховний процес; формування професійних якостей особистості, які дозволять успішно оволодівати майстерністю організації освітнього процесу в навчальному закладі, досягти високого рівня самоорганізації професійно-педагогічної діяльності.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: поняттєво-категорійний апарат курсу; сутність та складові процесу навчання; освітню систему в Україні; тенденції розвитку педагогіки як науки; загальні закономірності виховання, навчання та розвитку школяра; мету, зміст, принципи, методи і форми організації навчання та виховання в школі; сутність та особливості процесу навчання; зміст загальної середньої освіти та шляхи її модернізації; наукові підходи до класифікації педагогічних технологій; вимоги до вчителя сучасної школи;

вміти: педагогічно осмислювати та реалізовувати процес розвитку, виховання, навчання школяра та забезпечувати творчий підхід до педагогічної діяльності; грамотно оперувати поняттєво-категорійним апаратом курсу; аналізувати педагогічні ситуації з позицій сучасної педагогіки; діагностувати рівень власних знань, умінь і навичок з дисципліни; удосконалювати педагогічні здібності та вміння педагогічної техніки; виявляти власну педагогічну творчість у розв'язанні проблемних педагогічних ситуацій, які можуть виникнути в освітньому процесі; розробляти конспекти уроків та виховних заходів відносно зазначеної педагогічної технології; організовувати творчу інтелектуальну діяльність учня або колективу з метою формування ключових компетентностей; добирати відповідно до мети діяльності методи і форми навчання, виховання та соціалізації особистості.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: Психологія.

КОРЕКВІЗИТ: Основи педагогічної творчості. Інноваційні процеси в освіті

10. ЗМІСТ КУРСУ: Предмет і завдання педагогіки. Мета і завдання виховання. Система освіти в Україні. Розвиток, виховання й формування особистості. Вікова періодизація розвитку особистості. Предмет і завдання дидактики. Процес навчання в сучасній школі. Закономірності і принципи навчання. Зміст освіти. Методи навчання та форми організації навчального процесу. Контроль та оцінювання навчальних досягнень учнів. Сутність, структура та методи виховання. Сутність та структура процесу виховання. Загальні методи виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності й поведінки. Методи стимулювання діяльності й поведінки. Методи самовиховання й перевиховання особистості. Зміст та організація процесу виховання. Шляхи згуртування дитячого колективу. Робота вчителя з батьками школярів. Позакласна та позашкільна виховна робота. Технології ефективного навчання. Педагоги-новатори та авторські школи. Наукові основи управління закладами освіти, організація методичної роботи в школі.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Власова О.І. Педагогічна психологія- К.: Либідь, 2005
2. Головінський І. Педагогічна психологія- К.:, 2003
3. Бондарчук Е.И. Основы психологии и педагогики- К.:, 2002
4. Палеха Ю.І. Основы психологии та педагогики- К.:, 2002
5. Степанов О.М. Основы психологии і педагогики - К.:, 2006
6. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка. – К., 2001.
7. Фіцула М.М. Педагогіка. – К., 2000.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

15. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Психологія

1. КОД: ПНД 1.02

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 1

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 6**6. ЛЕКТОР:** доц. Везенкова Г.І.**7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

Завдання дисципліни: формування цілісного уявлення про психіку, її рівні, психічні явища; засвоєння сутності психічних явищ, основних закономірностей психічних пізнавальних, емоційно-вольових процесів і станів та психологічних особливостей особистості і їх зв'язку з поведінкою та діяльністю людини; формування у студентів аналітико-синтетичного та аналітико-критичного типу мислення.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: сутність психічних явищ, як форм відображення дійсності; теорії та парадигми психічної детермінації поведінки та діяльності людини, функції несвідомого, підсвідомого, свідомості та мати цілісне уявлення про рівні психіки, структурні компоненти рівнів психіки, методи загальної психології, методологічні принципи та етапи наукового дослідження, психологічну структуру діяльності, види діяльності та форми її освоєння, психологічну структуру комунікативної діяльності, її значення у формуванні міжособистісних стосунків, структуру соціальних груп, їх види та методи вивчення, сутність психічних когнітивних процесів (відчуттів, сприймання, пам'яті, мислення і мови, уявлення, уваги), їх види та закономірності проявлення, сутність психічних емоційних процесів (емоційного тону, настрою, ситуативних емоцій, вищих почуттів, афекту) та їх оціночну і мотиваційну функції, сутність вольових процесів та їх роль у регуляції поведінки, психічні особливості людини (темперамент, характер, здібності).

вміти: охарактеризувати психічні явища як форми психічного відображення дійсності і регуляції поведінки та діяльності людини, аналізувати сучасні напрямки психологічної науки, застосувати отримані знання при аналізі та оцінці своєї поведінки і особистості та поведінки і особистості інших людей. класифікувати, характеризувати та застосувати методи психології, визначати роль психологічних знань у різних видах професійної діяльності, у пізнанні себе та інших людей, аналізувати комунікативні дії, застосувати методи вивчення міжособистісних стосунків у групі, застосувати методи вивчення когнітивних процесів, застосувати методи вивчення емоційних процесів, застосувати методи вивчення вольових процесів, дати характеристику прояву особливостей темпераменту, характеру та здібностей у поведінці та різних видах діяльності людини.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання**9. КОРЕКВІЗИТ:** педагогіка**10. ЗМІСТ КУРСУ:**

Загальна психологія як наука.

Рівні та структура психіки. Методи загальної психології. Діяльність. Спілкування. Особистість. Визначення особистості в загальній психології. Розвиток і формування особистості. Соціальні та біологічні передумови розвитку особистості. Структура особистості. Соціальні групи. Міжособистісні взаємини і статус людини. Лідер і керівник групи.

Відчуття. Сприймання. Уявлення і пам'ять. Мислення і мовлення. Уява. Увага. Емоції і почуття. Воля. Темперамент. Психологічні характеристики темпераменту. Темперамент і індивідуальний стиль діяльності.

Характер. Поняття про характер. Біологічна та соціальна природа характеру. Структура характеру і його властивості. Механізми формування характеру.

Здібності. Поняття про здібності. Задатки і здібності. Здібності і діяльність. Види здібностей та їх класифікація. Рівні розвитку здібностей.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Власова О.І. Педагогічна психологія. – К.: Либідь, 2005.
2. Бондарчук Е.И. Основы психологии и педагогики. – К., 2002.
3. Палеха Ю.І. Основы психологии та педагогіки. – К., 2002.

4. Степанов О.М. Основи психології і педагогіки. – К.: 2006.
5. Дубравська Д.М. Основи психології. – Львів, 2001.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Вступ до романської філології з основами наукових досліджень

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший

4. СЕМЕСТР: 1

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: доц. Стародедова Л.В., доц. Глушук С.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: висвітлення генезису романських мов і принципів їхньої класифікації, стилістичних різновидів латинської мови і особливостей розмовної латинської мови; виявлення причин диференціації народної латини та її перехід в романські мови; типологічне порівняння латинської та романських мов з урахуванням їхнього історичного розвитку з метою виявлення спільних рис і специфіки романських мов; ознайомлення студентів із завданнями, специфікою, організацією і можливостями їх участі у науковій роботі в різних її формах (індивідуальній, груповій та колективній) і на різних її рівнях (у групі, на факультеті, у ВНЗ, у всеукраїнській науково-дослідній роботі тощо).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: історію романської філології та місце цієї дисципліни в системі інших лінгвістичних дисциплін; кількісний склад романських мов, їхню класифікацію; основні напрямки сучасних лінгвістичних досліджень у галузі романської філології; типологію романських мовних систем та їх співвідношення з системою латинської мови; спільні риси та специфіку романських мов; загальні відомості про науку та науково-дослідну діяльність; методологію наукових досліджень, їх планування й організацію; методи досліджень в лінгвістиці; методику обробки результатів досліджень; вимоги до змісту та оформлення результатів наукових досліджень; вимоги до основних видів наукових кваліфікаційних робіт.

вміти: ілюструвати кожне теоретичне положення мовними прикладами; аналізувати та узагальнювати найбільш важливі та актуальні явища в романських мовах; використовувати наукові методи і прийоми; робити узагальнення про ті чи інші акти на основі спостереження та порівняння лінгвістичних одиниць; зіставляти факти французької мови з фактами інших романських мов та рідної мови; визначати зміст і структуру предмета та об'єкта дослідження, формулювати мету та завдання дослідження; з'ясувати інформаційне забезпечення наукових досліджень та вміти ним користуватися; складати програму наукового дослідження і визначати її основні етапи; планувати і виконувати наукове дослідження; інтерпретувати результати дослідження та формулювати висновки і перспективи подальших досліджень; правильно оформлювати результати наукових досліджень та оприлюднювати на конференціях, олімпіадах і конкурсах.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. КОРЕКВІЗИТ: Практичний курс французької мови, лінгвістика, теорія та історія світової літератури

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Загальна характеристика романських мов. Проблеми класифікації романських мов. Проблеми структурної єдності романських мов.

Романія як історичне поняття. Доісторична Романія. Розселення племен. Розповсюдження романських мов за кордонами Стародавньої Романії.

Латинська мова як основа романських мов. Етапи історії латинської мови. Поняття народної латини. Перетворення народної латини на романські мови.

Історичний розвиток і структурна єдність романського мовного ареалу. Фонологічна система. Мовна система. Граматика (морфологія і синтаксис). Лексика. Порівняльна характеристика словникового складу романських мов.

Романські мови як об'єкт наукового вивчення. Філологічна діяльність в галузі романських мов у ХІХ-ХХІ ст.

Ствердження романських мов, виникнення літературної норми. Ствердження романської мовленнєвої діяльності. Виникнення Академій, загальні напрямки їх діяльності. Вивчення романських мов в Україні.

Французька мова серед інших мов світу. Форми існування і соціальні функції мови. Французька мова як засіб міжнародного спілкування. Мовна ситуація у Франції.

Сутність науки як сфери людської діяльності, етапи розвитку науки; наукова комунікація, наукова школа, наукова картина світу. Класифікація наукових дисциплін. Науково-дослідна діяльність студентів.

Основні поняття науки: відносне й абсолютне знання, наукова ідея, гіпотеза, закон, судження, умовивід, наукова концепція, методологія, методи дослідження, наукова парадигма.

Методи лінгвістичних досліджень. Характеристика наукового стилю як функціонального різновиду української літературної мови. Жанри наукового стилю (анотація, реферат, наукова стаття, наукова доповідь, рецензія, наукова монографія).

Загальна схема наукового дослідження, організація і планування наукового дослідження, вибір і обґрунтування теми, етапи роботи.

Види навчально-дослідницької роботи студентів (курсова, бакалаврська, магістерська роботи).

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Алисова Т.Б., Репина Т.А., Таривердиева М.А. Введение в романскую филологию. - М.: Высш. школа, 1987.
2. Репина Т.А. Сравнительная типология романских языков. - С.-Петербург: Изд-во С-Петербургского ун-та, 1996.
3. Гак В.Г. Введение во французскую филологию. М.: Просвещение, 1986.
4. Степанов Г.В. Типология языковых состояний и ситуаций в странах романской речи. - М.: Высш. школа, 1976.
5. Арнольд И.В. Основы научных исследований в лингвистике. – М., 1991.
6. Баскаков А.Я., Туленков Н.В. Методология научного исследования: Учебное пособие. – К.: МАУП, 2002.
7. Білуха М.Г. Основи наукових досліджень. – К., 1997.
8. Крушельницька О.Н. Методологія та організація наукових досліджень: Навчальний посібник. – К., 2003.
9. Лудченко А.А. Основы научных исследований: Учебное пособие. – К., 2000.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: іспит

14. МОВА НАВЧАННЯ: французька, українська.

Лінгвістика

1. КОД: ПНД 1.01

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший, четвертий

4. СЕМЕСТР: 2, 8

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 8**6. ЛЕКТОР:** доценти: Колесников А.О., Колесникова Л.В., Кольцун Н.М.**7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:**

Завдання дисципліни: розширити загальнолінгвістичну підготовку студента, систематизувати їх основні мовознавчі знання і навички лінгвістичного аналізу; ознайомити з основними напрямками, ідеями та проблемами сучасного мовознавства.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: предмет науки про мову, її місце в системі наук; основні етапи, напрями і школи в історії розвитку мовознавства; сучасний стан розгляду найважливіших проблем лінгвістики: природи та сутності мови, взаємозв'язку мови та мислення, функції мови та мовні ситуації у світі.

- *вміти:* орієнтуватися в головних напрямках мовознавства та провідних ідеях вітчизняних і зарубіжних лінгвістів;
- оцінювати персоніфіковану історію наукових шкіл і напрямів лінгвістики.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання**9. КОРЕКВІЗИТ:** Вступ до романської філології з основами наукових досліджень, практичний курс французької мови.**10. ЗМІСТ КУРСУ:**

Ідеї та проблеми сучасної лінгвістики. Семіотичний аспект мовознавства. Мовознавство і семіотика. Поняття про знак і знакову систему мови. Типологія знаків. Структура знака. Специфіка мовного знаку. Своєрідність мови як знакової системи. Знаковість і одиниці мови. Мова і несловесні форми спілкування.

Мова і мислення. Проблема співвідношення мови і мислення. Психофізичні основи зв'язку мови і мислення. Внутрішнє мовлення і мислення. Роль мови у процесі пізнання.

Мова і мовлення. З історії вивчення проблеми мови і мовлення. Сучасні уявлення про співвідношення мови і мовлення. Комунікативна лінгвістика.

Когнітивна лінгвістика. Основні поняття і процеси.

Мова як система, її відкритість і динамізм. Системний характер мови. Парадигматичні, синтагматичні й ієрархічні відношення між мовними одиницями. Структура мови. Основні й проміжні рівні мови. Теорія ізоморфізму й ієрархії рівнів мови. Співвідношення системних і несистемних явищ у мові. Система і норма.

Фонологічна система мови. Фонологічні школи.

Грамматична система мови. Грамматичне значення. Грамматичні категорії. Грамматичні рівні. Лексико-семантична система мови.

Семіотика і лінгвосеміотика. Аспекти лінгвосеміотики: семантика, синтактика, прагматика.

Мова і суспільство. Сучасні теорії природи мови. Питання про природу та сутність мови. Сучасні концепції. Концепція ізоморфізму генетичного коду і природничої мови. Додекаедрна теорія мови. Енергіальна теорія мови. Теорія У. Матурани. Мова як адаптаційна система.

Соціолінгвістика як теорія про суспільну обумовленість мови, його соціальних функціях і типах; соціолінгвістика і мовне будівництво (мовна політика); психолінгвістика і етнолінгвістика як розділи соціолінгвістики. Соціальна природа мовної діяльності. Мова як соціально-історична норма, її варіантний і конкретно-реальний характер. Узус, літературна мова, стиль мови. Літературна мова як головна норма мови. Система стилів і мова художньої літератури. Соціальні спільності людей і соціальні типи мов: народність і її мова; нація і національна мова; полілінгвізм і мови міжнародного спілкування. Інтерлінгвістика.

Мова та історія. Розвиток мови й аспекти лінгвістики. Синхронія і діахронія. Зовнішні причини мовних змін.

Взаємодія мов і мовні контакти; соціальна обумовленість історії мови; мова і культура. Внутрішні закони історичних змін окремих ярусів і мови в цілому. Відносний характер прогресу в мові.

Лінгвокультурологія. Питання зв'язку мови і культури. Мова і мовна особистість.

Етнолінгвістика. Гіпотеза лінгвістичної відносності Е.Сепіра, Б.Л.Уорфа. Мовна картина світу.

Сучасна психолінгвістика, її проблематика і проблеми дослідження.

Класифікація мов світу. Генеалогічна класифікація мов. Індоевропейська сім'я мов. Питання про моногенез мов. Типологічна класифікація мов світу. Морфологічна характеристика мови.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Кочерган М.П. Загальне мовознавство. – К., 2004.
2. Гируцкий А.А. Общее языкознание. Учебное пособие для студентов вузов. - Минск, 2001.
3. Ковалик І.І., Самійленко С.П. Загальне мовознавство: Історія лінгвістичних учень. – К., 1985.
4. Семчинський С.В. Загальне мовознавство. – К., 1996.
5. Лингвистический энциклопедический словарь //Под ред. Ярцевой В.Н. – М.,1990.
6. Удовиченко Г.М. Загальне мовознавство: Історія лінгвістичних учень. – К., 1980.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Практичний курс французької мови

1. КОД: ЗНД 1.01

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший, другий

4. СЕМЕСТР: 1-4

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 23

6. ВИКЛАДАЧІ: доц. Стародедова Л.В., доц. Радкіна В.Ф., доц. Кудінова О.І., викл. Шевчук В.Д.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- *Завдання дисципліни:* в аудіюванні: розуміти лінійну, фактичну інформацію, що стосується загальних побутових тем, розрізняючи як основний зміст, так і специфічні деталі, за умови чіткої артикуляції та вимови; розуміти головний зміст дискусії, якщо мова чітко артикульована, а вимова нормативна; розуміти основне з лекцій, розмов у межах своєї сфери, якщо структура мовлення чітка; розуміти повідомлення й оголошення простого технічного характеру та детальні вказівки; розуміти зміст інформації на теми особистих інтересів, якщо мовлення чітке та нормативне; в читанні: читати послідовний фактичний текст про предмети стосовно сфери інтересів із задовільним рівнем розуміння; розуміти опис подій, почуттів та побажань в особистих листах на рівні, достатньому для регулярного листування; вміти переглядати тексти з метою знайти бажану інформацію, зібрати інформацію з різних частин тексту або з різних текстів з метою виконання спеціальних завдань; вилучати основні положення в аргументованому тексті з чіткою структурою, визначати послідовність аргументацій у низці публікацій, хоча і не завжди детально; розуміти значну частину теленовін і передач на теми особистих інтересів, такі як інтерв'ю, короткі лекції, новини, якщо мовлення відносно повільне та чітке; розуміти фільми, якщо дія та візуальний ряд розвиваються лінійно, і якщо мова проста та чітка; у говорінні: вміти робити прості описи знайомих об'єктів, пов'язаних із власною сферою інтересів; вміти послідовно та стисло викласти причини та пояснення певних думок, планів, діяльності, розвивати стислу аргументацію; вміти робити короткі, підготовлені

виступи на найбільш загальні теми з помірним ступенем точності, швидкості та спонтанності; вміти висловлюватись на основі підготовленого тексту на знайому тему; вміти спілкуватись на знайомі теми; виражати різні ступені емоційного стану; у писемному мовленні: вміти писати послідовні, зв'язні тексти на знайомі теми; вміти описувати враження, почуття, ставлення у вигляді простого зв'язного тексту; вміти написати резюме, доповідь, досить впевнено викласти свої погляди щодо зібраної фактичної інформації в межах вивчених тем.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: діапазон словника розмовних тем, які вивчаються під час курсу; формули мовленнєвого етикету; структуру різних типів писемного тексту; стильові доміанти текстів різних жанрів; розуміти нормативну французьку мову, в т.ч. її ідіоматичні складники в усному спілкуванні та в аудіозаписі в межах вивченої теми.

вміти: розуміти різноманітні складні тексти великого обсягу із різними риторичними прийомами аргументації і розкривати імпліцитну інформацію, що міститься у них; визначати стильові доміанти текстів різних жанрів; чітко і зв'язно висловлювати свої думки в різних типах писемного тексту; демонструвати оволодіння соціокультурними знаннями та уміннями із запропонованої теми та вміти використовувати цю інформацію у спілкуванні та професійній діяльності.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПЕРЕКВІЗИТ: вступ до романської філології з основами наукових досліджень, українська мова.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Особливості французької вимови. Приголосні. Голосні. Голосні переднього ряду. Мелодика розповідного речення. Дієслово – зв'язка “est”. Зворот “C'est”. Складання фраз за структурою «Je suis...», «Je fais...» Розмовна тема: Моя біографія.

Поділ на склади. Ритмічна група. Наголос. Інтонія. Голосні заднього ряду. Артикль. Вживання означеного артикля. Розмовна тема: Портрет мого друга.

Зв'язування і зчеплення. Правила читання голосних та приголосних. Множина іменників. Відмінювання дієслів першої групи (теперішній час). Наказовий спосіб. Вживання неозначеного артикля. Розмовна тема: Родінні стосунки.

Носові голосні звуки. Питання до підмета (qui, qui est-ce qui). Присвійні займенникові прикметники. Складання монологічного висловлення за темою «Moi et ma famille» об'ємом 5-7 фраз.

Елізія голосних. Жіночий рід іменників. Відмінювання дієслів I групи в теперішньому часі. Вживання артикля після звороту “c'est”. Розмовна тема: Моя кімната.

Сонантні звуки. Множина іменників. Заперечна форма дієслова. Відмінювання дієслів I групи в заперечній формі. Розмовна тема: Мій рідний дім.

Правила читання голосних та приголосних. Питальна форма дієслова. Відмінювання дієслів в питальній формі. Питання до прямого додатка (“que, qu'est-ce que”). Складання монологічного висловлення за темою «Ma maison (mon appartement)» об'ємом 5-7 фраз.

Інтонія питального речення. Жіночий рід прикметників. Місце прикметника в реченні. Відмінювання дієслів II групи в теперішньому часі. Злитий артикль. (означний артикль + прийменник “à”). Розмовна тема: Місто, де я живу.

Інверсія. Множина прикметників. Злитий артикль. (означний артикль + прийменник “de”). Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі faire et avoir. Розмовна тема: Місто, де я навчаюсь.

Спонукальні речення, їх інтонація. Неозначний прикметник “tout”. Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі типу etre. Складання монологічного висловлення за темою «Ma ville natale // Моє рідне місто» об'ємом 5-7 фраз.

Історична довгота. Ритмічна довгота. Зворотні дієслова в теперішньому часі. Розмовна тема: Мій ранок.

Інтонування та транскрибування фраз. Особливості вимови назальних голосних. Труднощі читання назальних голосних. Наказовий спосіб. Зворотні дієслова в заперечній та питальній формі у теперішньому часу. Розмовна тема: Мій ранок у неділю.

Звук [ə] та його місце у мовленнєвому потоці. Неозначено-особовий займенник “on”. Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі aller et envoyer . Розмовна тема: Мій робочий день в університеті.

Інтонація у складному реченні. Безособові звороти. Вказівні займенникові прикметники. Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі типу venir. Складання монологічного висловлення за темою «Ma journée de travail» об’ємом 5-7 фраз.

Характеристика теперішнього часу, особливості його використання (узагальнення). Рід іменника. Прислівники “у”, “en” та їх вживання. Розмовна тема: Мій факультет.

Найближчий майбутній час. Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі типу prendre. Місце прикметника у реченні. Питальний прислівник “combien”. Розмовна тема: Мій університет.

Минулий тільки що завершений час. Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі типу voir, devoir. Формування прислівників у французькій мові. Розмовна тема: Мій розклад занять.

Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі на «-endre», «-ondre». Порядкові числівники. Складання монологічного висловлення за темою «Mes études» об’ємом 7-10 фраз.

Минулий незавершений час. Відмінювання дієслів III групи в теперішньому часі типу ouvrir. Ненаголошені займенники. Розмовна тема: Розваги.

Наголошені займенники. Якісні числівники. Пасивна форма дієслова. Розмовна тема: Для уму та душі.

Частковий артикль. Особовий займенник “en” та його місце у потоці мовлення. Складання монологічного висловлення за темою «Mes intérêts» об’ємом 7-10 фраз.

Минулий завершений час. Відмінювання дієслів з допоміжним дієсловом avoir. Форми дієприкметників минулого часу. Розмовна тема: Париж – політичний, освітній та культурний центр Європи.

Відмінювання дієслів в минулому завершеному часі з допоміжним дієсловом être. Обмежувальний зворот ne...que. Розмовна тема: Памятники Парижу.

Відмінювання дієслів в минулому завершеному часі займенникових дієслів. Розмовна тема: Сорбонна.

Дієприкметники і дієприслівники. Складання монологічного висловлення за темою «Paris, capitale de la France» об’ємом 10-12 фраз.

Майбутній час. Особовий займенник “en” та його місце у мовленнєвому потоці. Розмовна тема: Світські та релігійні свята.

Особливі форми дієслів у майбутньому часі. Умовне речення в майбутньому часі. Розмовна тема: Свята в Україні.

Узгодження часів у плані теперішнього часу. Складання монологічного висловлення за темою «Les fêtes de la France» об’ємом 10-12 фраз.

Минулий літературний час. Взаємовідношення минулого завершеного та минулого незавершеного часів. Сполучник. Неозначені прикметники та займенники. Розмовна тема: Життя в гуртожитку.

Минулий незавершений час для вираження дії, яка відбувається в той самий період часу, що і дія головного речення (simultanéité). Вказівні займенники Підрядні означальні речення. Розмовна тема: Студентські свята.

Минулий завершений та давно минулий завершений (antériorité). Присвійні займенники. Розмовна тема: Навчання – головне для студента.

Майбутній час в плані минулого часу (postériorité). Même у значенні прикметника та прислівника. Складання есе за темою: La vie étudiante

Пряма та непряма мова. Узгодження часу у непрямій мові. Наказовий спосіб у непрямій мові. Розмовна тема: Традиційна українська сім'я.

Пасивна форма дієслова у плані минулого часу. Безособові дієслова falloir, pleuvoir. Розмовна тема: Проблеми сучасної молодії сім'ї.

Узгодження часів у плані минулого часу. Складання есе за темою: La famille et la société.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Опацький С. – Français niveau debutant: підруч. для вищ. навч. закл., – Ірпінь: Перун, 2000. –330 с.

2. Попова И.Н., Казакова Ж.А.,Ковальчук Г.М.. – Французька мова, М.: Нестор, 2003. – 576 с.

3. Grégoire M., Thiévenaz O., Franco E. – Grammaire progressive du français, Clé international, 1995. –252 p.

Дауэ К.Н., Жукова Н.Б. – Справочник по грамматике французского языка, М.: Просвещение,1997. –270 с.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: практичні заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: французька.

Теоретична фонетика та історія французької мови

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: третій

4. СЕМЕСТР: 5

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: доц. Стародедова Л.В., доц. О. І. Кудінова

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: вивчення теоретичних основ фонетики французької мови, необхідних як для формування мовних навичок, розширення лінгвістичних знань в цілому так і для подальшої педагогічної діяльності; ознайомлення з артикуляційною базою французької мови, формування артикуляційних вмінь та навичок; формування основних мовних навичок та реалізація їх у стилістично різноманітних ситуаціях мовного характеру; ознайомлення із особливостями формування, становлення і розвитку французької мови; аналіз відмінностей французької мови від її мови-основи; навчання порівнювати хронологічно звукову систему французької мови, її граматичний устрій, лексичний склад; навчання працювати зі словниками французької мови різних періодів; навчання аналізувати уривки текстів на різних рівнях мови із залученням термінології.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: лінгвістичний, анатомо-фізіологічний та акустичний аспекти аналізу звуків мови; методи фонетичних досліджень; літературну вимову сучасної французької мови; систему голосних та приголосних фонем; особливості варіювання фонем під час мовлення; особливості французької інтонації; основні письмові пам'ятки французького етносу різних періодів розвитку; головні розбіжності між фонологічною, лексичною, граматичною будовою давньо-, середньо-, ранньо- французької мови; характеристики сучасної французької мови та її національних варіантів.

вміти: розуміти теоретичні проблеми фонетики і фонології у тісному зв'язку з генезисом науки; виділяти основні напрями сучасної теорії; формувати основні положення фонології; робити аналіз окремих фонетичних явищ та теоретичні узагальнення, спираючись на положення про єдність мови та мислення, співвідношення форми та змісту; пояснювати проблеми періодизації історії французької мови; науково грамотно

застосовувати набуті теоретичні знання при аналізі мовних явищ певного періоду; досліджувати певні мовні явища з історичного погляду; презентувати опрацьованні першоджерела французькою мовою; користуватись лексикографічними ресурсами французької мови різних періодів розвитку; перекладати аутентичні навчальні тексти за допомогою двомовних і одномовних словників.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. КОРЕКВІЗИТ: Лінгвістика, вступ до романської мови з основами наукових досліджень, практичний курс французької мови

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Фонетика як наука. Артикуляційно-акустична характеристика французької вимови.

Фонологічна система французької мови. Критерії фонологічного статусу фонем. Методи фонологічного аналізу. Фонологія у співвідношенні до інших галузей фонетики. Зарубіжні та вітчизняні фонологічні школи.

Французький мовленєвий потік. Фонологічний статус та фонетичний зміст складу. Склад як носій супрасегментних характеристик. Функції складу. Теорії складу. Пояснення складоутворення та складоподілу в світлі силабічної теорії Л.В.Щерби.

Просодичний рівень фонетичного аналізу французької мови. Мелодика французької фрази. Системно-функціональний підхід до вивчення інтонації. Визначення понять “інтонація”, “просодія” у сучасній лінгвістиці. Мелодика різних типів речень.

Фоностилістика французької мови. Поняття стилю. Функціональні стилі мовлення. Проблеми визначення розмовних стилів. Повний та неповний стилі мовлення.

Періодизація історії французької мови. Старофранцузький період. Основні етапи в еволюції граматичної системи старофранцузької мови. Історія французького народу та розвиток словарного складу у старофранцузькому періоді.

Новофранцузький період. Становлення національної письмово-літературної мови. Збагачення словникового складу у середньофранцузький період.

Розвиток сучасної французької фонетичної системи в зв'язку з особливостями сучасної французької орфографії. Якісні зміни у французькому вокалізмі.

Аналіз древнє та середньо французьких літературних пам'яток. Порівняння граматичних систем народної латині та середньофранцузького періоду.

Вплив економічних, соціальних, культурних подій на формування національного французького діалекту в XI-XII ст. Виникнення романських мов та їх вплив на формування національного французького діалекту

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Chigarevskaia N.A. Traité de phonétique française. Cours théorique. - M., 1982.-271 p.
2. Портнона П.И. Фоностилістика французского языка. - М., 1986
3. Соколова В.С. Фонетика французского языка. Вопросы теории. - М., 1983
4. Соколова В.С., Портнова Н.И. Фонетика французской разговорной речи.-М., 1990.
5. Кагановська О.М. Філоненко Н.Г. Історія французької мови. Навчальний посібник. К.: КНЛУ, 2003.
6. Морошкіна Г.Ф. La langue et la civilisation française à travers des siècles: Історія французької мови; Навч. Посібник. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 320 с.
7. Сидельникова Л.В. Кагановська О.М. Практикум з історії французької мови. Навчальний посібник. –К.: КНЛУ. 2004.
8. Скредина Л.М., Становая Л.А. История французского языка. М., 2001

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: іспит

14. МОВА НАВЧАННЯ: французька.

1. КОД:
2. ТИП: нормативний
3. РІК НАВЧАННЯ: третій
4. СЕМЕСТР: 6
5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4
6. ЛЕКТОР: доц. О. І. Кудінова
7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: виробити у студентів систематичні знання про формальну й змістову структуру елементів граматичної підсистеми у взаємозв'язку з іншими підсистемами мови; навчити студентів розуміти, яким чином філософські категорії відтворюються у граматичних категоріях мови; ознайомити студентів з понятійним апаратом граматичної теорії, дискусійними проблемами, концепціями, представленими у працях видатних вітчизняних та зарубіжних лінгвістів; через теоретичні узагальнення та усвідомлення зв'язків і взаємовпливу мовних одиниць і явищ сприяти глибокому і свідомому опануванню мовленнєвих закономірностей й удосконаленню практичного володіння французькою мовою.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основоположні теорії французької граматичної думки; проблематику наукових дискусій, що ведуться мовознавцями щодо змістової та функціональної природи різних граматичних явищ, які властиві французькій мові; науково-теоретичні праці вітчизняних та зарубіжних авторів з граматики французької мови.

вміти: пояснювати теоретичні положення з певного конкретного питання; давати самостійне лінгвістичне тлумачення існуючим у французькій граматиці проблемам; узагальнювати спостереження над фактологічним матеріалом; порівнювати факти граматичної системи французької мови з однорідними явищами граматичної системи рідної мови.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання
9. КОРЕКВІЗИТ: Лінгвістика, практичний курс французької мови
10. ЗМІСТ КУРСУ:

Теоретична граматики як наука, її місце серед інших лінгвістичних дисциплін. Структура французької мови. Слово як носій комплексу граматичних понять, в тому числі граматичних категорій, граматичних значень і граматичних форм.

Теорія частин мови у французькій мові. Класифікація мовних фактів як одне з основних завдань граматичної науки. Лексичний склад мови на граматичному рівні: лексико-граматичні класи слів, які називаються частинами мови. Проблема розподілу слів за частинами мови у сучасній граматиці: зважання лише на морфологічні ознаки слова, на морфологічні й семантичні ознаки, або використання всього комплексу семантичних і граматичних ознак. Характеристика частин мови і їх граматичних категорій: повнозначні частини мови; службові частини мови.

Фраза як найменша комунікативна одиниця мови (яка співвідноситься з реченням) і водночас найбільша фонетична одиниця у мовленнєвому потоці. Вичленовування фрази за допомогою інтонації та пауз. Комунікативна та емоційна інтонація фрази. Комунікативна структура (актуальне членування) висловлювання. Речення та висловлювання.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Гак В. Г. Теоретическая грамматика французского языка. – М.: Добросвет, 2004. – 832 с.
2. Кузнецова И. Н. Сопоставительная грамматика французского и русского языков. Издательство: "Нестор Академик Паблшерз", 2009. – 271 с.
3. Попова И. Н., Казакова Ж. А. Французский язык: Cours pratique de grammaire française: учебник. – М.: Нестор Академик, 2014.
4. Попович М. М. Теоретична граматики французької мови. Морфологія: Навчальний посібник. – Чернівці: Букрек, 2010. – 288 с.

5.Тарасова А.Н. Французский язык: практикум по теоретической грамматике: учебное пособие для студентов / А.Н. Тарасова, Е.А. Рощупкина; под ред. А.Н. Тарасовой. – М.: Высшая школа, 2003.– 203 с.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: іспит

14. МОВА НАВЧАННЯ: французька.

Лексикологія та стилістика французької мови

1. КОД: ЗНД 1.01

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: четвертий

4. СЕМЕСТР: 7

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: доц. Радкіна В.Ф.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: ознайомити студентів з особливостями усної та писемної комунікації, з функціональними стилями та мовними нормами в сучасній стилістиці, з лінгвістичною природою стилістичних засобів французької мови, сформувані у студентів навички самостійної роботи над стилістичним аналізом тексту; сформувані у студентів чітку уяву про систему лексико-стилістичних характеристик слів, систематизацію відомостей про семантичні класи слів; окреслити закономірності розвитку лексичного фонду французької мови та окремих механізмів його трансформації;

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: предмет та завдання курсу, його зв'язок з іншими науками; диференційні ознаки прошарків словника сучасної французької мови та їх лексико-семантичні та прагматичні особливості; семантичну варіативність слів в залежності від сфери використання та парадигматичних вимог тексту; спільні та відмінні риси редуплікативних слів, фразеологізмів та паремій французької мови; критерії визначення функціональних стилів французької мови та їх головні характеристики; стилістичні фігури і тропи та їх місце у літературному тексті.

вміти: аналізувати лексико-семантичні явища на парадигматичному та синтагматичному рівнях; аналізувати семантику слів, механізм та наслідки семантичних змін, семантичні угруповання та класи слів; користуватися словниками різного типу, мати практичні навички укладання словникових статей; характеризувати основні риси усної та писемної комунікації завдяки лінгвістичним та екстралінгвістичним засобам; застосовувати знання головних характеристик функціональних стилів при аналізі художнього та інших типів текстів

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: лінгвістика, теоретична фонетика французької мови, лексикологія, стилістика, теоретична граматики французької мови.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Семантична еволюція слів та її роль у процесі збагачення лексичного запасу сучасної французької мови. Механізм семантичної еволюції слова: розширення та звуження значень, метафора, метонімія, сінекдоха. Табу та еуфемізми як соціолінгвістичне явище.

Словоутворення. Утворення слів у французькій мові та його роль у збагаченні вокабуляру мови. Дериваційна (словотворча) модель та морфологічна структура слова. Походження суфіксів та префіксів французької мови. Суфіксація. Утворення слів різних частин мови за допомогою суфіксів. Префіксація. Парасинтетичні утворення. Регресивна деривація. Словоскладання. Перехід слова з однієї частини мови в іншу як плідний спосіб утворення слів у мові. Ономаіопея. Аббревіація.

Фразеологічні звороти у французькій мові. Фразеологія як окрема галузь лексикології. Семантика фразеологізма. Сталі вислови та несталі словосполучення. Фразеологічні зрощення (ідіоми), фразеологічні сполучення. Фразеологічна синонімія. Особливості лексичного складу фразеологізмів французької мови.

Запозичення. Роль запозичень у збагаченні вокабуляру французької мови. Визначення запозичення та причини запозичень. Ксенізми та запозичення. Адаптація запозичень у французькій мові.

Лексичні групи у вокабулярі сучасної французької мови. Основний лексичний фонд французької мови та його характеристика. Головні умови збагачення лексичного фонду сучасної французької мови. Територіальна та соціальна диференціація французького вокабуляру.

Національна мова та локальні діалекти. Сучасний стан національної французької мови. Ознаки французької регіональної мови. Вплив французької мови на патуа, та зворотній процес. Соціальні жаргони та їх характеристика. Арго. Жаргон. Слова та кальки-інтернаціоналізми у сучасній французькій мові. Характеристика інтернаціональної лексики. Нові та архаїчні елементи у вокабулярі сучасної французької мови. Неологізми. Типи неологізмів: семантичні та лексичні. Архаїзми та історизми у французькій мові.

Лексикографія. Лексикографія як окремих розділ лексикології. Типи словників. Енциклопедичні словники. Словники аналогічні (словники ідей). Словники синонімів. Етимологічний словник. Словник частоти вживання слів. Словник арго. Словники діалектів та говорів. Двомовні словники тощо.

Стилістика як лінгвістична наука. Стилістика Ш.Балі. Предмет і задачі стилістики. Предмет літературної стилістики. Предмет лінгвістичної стилістики.

Функціональні стилі. Характеристика стилю як лінгвістичної категорії. Комунікативні фактори та стилістичні характеристики висловлювання. Класифікація стилів.

Мовні норми. Характеристика «нормального» висловлення. Лінгвістична норма. Літературна норма. Комунікативна норма. Внутрішня норма. Нейтральна норма. Норма і стиль. Мовні регістри. Типи текстів. Тональність текстів.

Стилістика частин мов. Синтаксична стилістика. Стилістичний аспект іменника й займенника. Стилістичне значення вербальних форм. Повідомлення і висловлення (l'énoncé et l'énonciation). Граматико-стилістичні показники (les embrayeurs).

Стилістична лексикологія. Конотативне та денотативне значення. Полісемія та моносемія, типи. Лексичне поле. Семантичне поле. Експресивне значення слів. Франгле, верлан.

Стилістичні фігури. Парадигматичне поле та синтагматичне поле в тексті. Повторення. Типи повторень. антитеза; зевгма, іронія; лейтмотив.

Тропи. Загальна характеристика тропів. Метафора, типи. Метонімія, типи. Синецдоха як тип метонімії. Алегорія, персоніфікація, прозопопея; кiasm, оксимора; літота, евфемізм, антифраза, гіпербола, адинатон.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Polguère A. Notion de base en lexicologie. – Montréal, 2002.
2. Mortureux M-F. La lexicologie entre langue et discours . – Paris, 2002.
3. Лопатникова Н.Н. Мовшевич Н.А. Лексикология современного французского языка (на фр. яз.) М., 2002
4. Тимескова И.Н. Сборник упражнений по лексикологии современного французского языка. – Л. 1972
5. Alexéyève A. Essai de stylistique contrastive. – Vinnitsia : Nova Knyha, 2010.-456 p.
6. Beregovskaia E.M. Stylistique française. Recueil de textes.M., 1986.
7. Khovanskaia Z., Dmitrieva L. Stylistique française. M.,1991.
8. Manoli I. Dictionnaire des termes stylistiques et poétiques. – Kichinev : Epigraphe, 2012. – 528 p.
9. Radkina V.F. La communication orale dans le français moderne.- Izmaïl, 2011. – 108 p.

10. Radkina V.F. Analyse esthétique-stylistique du texte littéraire. - Izmaïl, 2011. – 62 p.
12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.
13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: іспит.
14. МОВА НАВЧАННЯ: французька.

Методика навчання іноземної мови

- 1. КОД:**
2. ТИП: нормативний
3. РІК НАВЧАННЯ: третій
4. СЕМЕСТР: 5
5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 5
6. ЛЕКТОР: доц. С.О.Рябушко
7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: опанувати головними компонентами теорій сучасного навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх навчальних закладах і на цій основі навчити студентів використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань; ознайомити студентів із сучасними тенденціями навчання ІМ і культур як у нашій країні, так і за кордоном, розкрити суть складових частин і засобів сучасної методики як науки; спрямувати студентів на творчий пошук під час практичної діяльності у школі; сформувати у студентів під час практичних занять професійно-методичні вміння, необхідні для плідної роботи в галузі навчання ІМ і культур; залучити майбутніх учителів до опрацювання спеціальної науково-методичної літератури, що має стати джерелом постійної роботи над собою з метою удосконалення професійної компетентності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: системи мови та основні лінгвістичні і методичні категорії, а також культуру країни, мову якої він/вона викладає, її історію і сучасні проблеми розвитку, в тому числі проблеми зарубіжних однолітків учнів, з якими він/вона працює; основні положення загальноосвітньої концепції на певному етапі розвитку суспільства, державної загальноосвітньої політики, в тому числі і з ІМ; психологію особистості учня на різних етапах його розвитку, закономірності оволодіння ІМ і культур у навчальних умовах; основні вимоги, які висуваються суспільством і наукою до вчителя, його методичної майстерності та особистісних якостей; основні закономірності навчання ІМ і культур, а також зміст і специфіку усіх складників процесу навчання: цілі, зміст, методи, засоби навчання з точки зору їхнього історичного розвитку і сучасного стану.

вміти: навчати учнів; організувати позаурочну діяльність учнів; вести методичну роботу; працювати з батьками; реалізовувати навчально-наукову діяльність.

- 8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ:** аудиторне навчання
9. ПРЕРЕКВІЗИТ: педагогіка, психологія, методика навчання літератури.
КОРЕКВІЗИТ: лінгвістика, практичний курс іноземної мови
10. ЗМІСТ КУРСУ:

Методика навчання іноземних мов і культур як наука (як навчальна дисципліна, як освітня технологія); методи дослідження в методиці навчання ІМ і культур; зв'язок методики з іншими науками (педагогіка, психологія, психолінгвістика, лінгвістика, література, соціологія, країнознавство (лінгвокраїнознавство), інформатика, кібернетика);

Система навчання ІМ і культур; підходи до навчання ІМ і культур (комунікативно-діяльнісний, компетентнісний, культурологічний та ін.); цілі, зміст, засоби, принципи, методи і технології навчання ІМ і культур;

Контроль у навчанні ІМ і культур; цілі, функції, види, засоби, форми контролю; вимоги до контролю; об'єкти, критерії і параметри контролю та оцінювання;

Методика формування мовленнєвих компетентностей (фонетичної, лексичної, граматичної, техніці письма і читання);

Методика формування мовленнєвих компетентностей (в аудіюванні, говорінні, читанні, письмі);

Методика формування іншомовної лінгвосоціокультурної компетентності (цілі, етапи, засоби та ін.); контроль рівня сформованості лінгвосоціокультурної компетентності;

Організація і забезпечення процесу формування іншомовної комунікативної компетентності в учнів загальноосвітніх навчальних закладів (планування, самостійна та позакласна робота з ІМ);

Особливості поглибленого навчання ІМ і культур у загальноосвітніх навчальних закладах;

Методи і технології навчання ІМ і культур в історичному аспекті.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бориско Н.Ф. Сам себе методист или советы изучающему иностранные языки. – К.: Фирма «ИНКОС», 2001. – 267 с.

2. Вишневський О.І. Методика навчання іноземних мов: навчальний посібник. – К.: Знання, 2011. – 206 с.

3. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Борско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін. / за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.

4. Настольная книга преподавателя иностранного языка: Справочн. пособие / Е.А. Маслыко, П.К. Бабинская, А.Ф. Будько и др. – Минск: Вышэйш. Школа, 2001. – 522 с.

5. Ніколаєва С.Ю. Основи сучасної методики викладання іноземних мов (схеми і таблиці): [навч. посібник]. – К.: Ленвіт, 2008. – 235 с.

6. Щукин А.Н. Лингводидактический энциклопедический словарь более 2000 единиц. – М.: Астрель: АСТ: Хранитель, 2007. – 746 с.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: іспит

14. МОВА НАВЧАННЯ: французька.

Теорія та історія світової літератури

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: перший, другий, третій, четвертий

4. СЕМЕСТР: 1, 2, 3, 5, 7

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 20

6. ЛЕКТОР: доц. Кіскін О.М.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: Формувати у студентів навички володіння базовими загальними знаннями з історії світової літератури, а також основними теоретичними поняттями, термінами, необхідними для розуміння літератури і культури в цілому, надати системні знання про унікальну природу словесного мистецтва, його основні функції, поетику і риторіку, роди і жанри, специфіку літературної творчості та історичний розвиток літературних форм і художньої свідомості; літературознавчий аналіз та витлумачення художнього тексту; навички роботи з науковою літературою, учбовими посібниками, словниками-довідниками.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен

знати: основне коло понять, категорій, дефініцій про літературу; головні її сфери, допоміжні та дотичні дисципліни, поетику слова літературного тексту/твору, вирізняти множинність його інтерпретацій; основні твори світової літератури, основні літературні

напрями і течії; поняття про художню мову, віршування; наукові теорії визначних вітчизняних та зарубіжних дослідників щодо особливостей літературної теорії; наукові методи і школи; поняття про літературну творчість та літературний процес і види літератури.

вміти: володіти основними літературознавчими термінами, відрізнити особливості літератури серед інших видів мистецтв; розуміти специфіку літератури як мистецтва слова; розуміти його художню своєрідність; визначити особливості індивідуального авторського стилю; осягати твір у контексті розвитку культури; вміти визначити рід, вид, жанр літературного твору; охарактеризувати системи віршування; характеризувати літературний твір як естетичне явище у нерозривній єдності форми та змісту; використовувати навички аналізу художнього тексту; критично оцінювати прочитані твори; визначити основну проблематику, сюжет, композицію, систему образів, зображувальні засоби мови; аналізувати художні твори в єдності змісту і форми; виявляти авторську позицію; використовувати відповідну термінологію та способи вираження дисципліни в усній та письмовій формах державною мовою; формувати свою читацьку культуру, підвищувати інтерес до читання та розширювати читацький досвід.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: історія світової літератури кожного з попередніх періодів, латинська мова.

КОРЕКВІЗИТ: світова історія, філософія, психологія, релігієзнавство, іноземні мови.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

7 історико-літературних періодів, кожний з яких має чіткі хронологічні межі і закріплюється за певним семестром:

- 1) Література античності, європейського Середньовіччя і Відродження;
- 2) Література XVII-XVIII ст. (бароко, класицизм, Просвітництво);
- 3) Література романтизму;
- 4) Література реалізму;
- 5) Література межі XIX-XX ст.;
- 6) Література початку XX ст.;
- 7) Література другої половини XX ст.

Культурно-історичні особливості кожної епохи; філософська парадигма світовідчуття; провідні напрями, стильові течії і жанри у літературному процесі епохи.

Епічна творчість давніх європейських народів, творчість найвидатніших письменників і поетів кожної доби, їх художній доробок.

Критичні та літературознавчі праці кожного історико-літературного періоду, зіставний аналіз літературно-художніх явищ.

Дослідження з великою складовою комунікативних та міжособистісних навичок рідною та іноземною мовами.

Інтертекстуальні зв'язки національних літератур.

Міждисциплінарні зв'язки, зокрема відображення літературних процесів у культурі (філософії, релігії, мистецтві тощо).

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Галич. О. Теорія літератури / О.Галич, В. Назарець, Є. Васил*єв: за наук. ред. О. Галича. – К.: Либідь, 2001. – 488 с.
2. Безпечний І. Теорія літератури / І. Безпечний. К.: Просвіта, 2009. – 388 с.
3. Іванішин В.П. Нариси з теорії літератури / В.П. Іванішин – К.: ВЦ «Академія», 2010. – 256 с.
4. Павличко С. Теорія літератури / Соломія Павличко. – К.: Основи, 2002 – 426 с.
5. Хализев В.Е. Теория литературы / В.Е.Хализев. – 2-е изд. – М.6 Высшая шк., 2000. – 398 с.

6. Ткаченко А.О. Мистецтво слова: Вступ до літературознавства: Пудручник для студентів гуманітарних спеціальностей вищих навчальних закладів. – 2-е вид., випр. і доповн. – К.: ВПЦ «київський університет», 2003 – 448 с.

7. Білоус П.В. Вступ до літературознавства: навч. посіб./ П.В. Білоус. – К.: ВЦ «Академія», 2011. – 336 с. – (Серія «Альма-матер»)

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: заліки, екзамени.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Методика навчання літератури

1. КОД:

2. ТИП: нормативний

3. РІК НАВЧАННЯ: другий

4. СЕМЕСТР: 4

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: доц. Белоброва Т.А.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: Створити модель вивчення певного літературного матеріалу, продумати дидактичну основу, педагогічну техніку, інноватику – засоби та прийоми навчання літератури; власну систему викладання не тільки на основі методичної традиції, а й з використанням сучасних технологій навчання. Застосовувати інноваційні технології та прийоми, спрямовані на розвиток читацької активності та культури учнів; забезпечити поетапну діяльність суб'єктів навчання, яка передбачає можливість отримати досвід. Розвивати у студентів-філологів творчі здібності словесника та сформувані у майбутніх учителів уявлення про літературний розвиток учнів, про різнобарв'я методів та прийомів викладання літератури. Прагнути створити індивідуальну методичну систему, новітні технології навчання, уникнути дидактичної одноманітності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: основні інноваційні технології та прийоми навчання світової літератури у школі; розрізняти інтеграційні типи літературних занять (урок-історичне дослідження, урок-філософське дослідження, урок – літературно-біблійне дослідження); критерії застосування інформаційної технології у навчанні світової літератури (комп'ютерно-технологічні прийоми, мультимедійні засоби навчання (презентації), систему Інтернет (мережевий діалог, мережеве змагання, мережевий пошук, роботу з гіпертекстом, електронними, інтерактивними підручниками).

вміти: залучати усі види ресурсів, технологій у викладанні літератури, забезпечувати поетапну діяльність, яка ґрунтується на взаєморозумінні, взаємодопомозі, довірі між учасниками навчального процесу; створювати власну систему викладання протягом усієї фахової діяльності вчителя, традиційні методичні складники доповнювати інноваційними; використовувати засади нововведень, гуманної уваги до особистості, діалогу, інтеграції знань.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. КОРЕКВІЗИТ: теорія літератури, педагогіка, історія світової літератури кожного з попередніх періодів, естетика, світова історія, філософія, культурологія, іноземні мови.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Методологічні основи викладання світової літератури. Сучасні методологічні аспекти викладання світової літератури у вищій школі. Принципи методики викладання світової літератури у вищій школі. Формування методологічних засад викладання світової літератури у вищій школі. Ідея Університету в контексті методології викладання світової літератури. Методика викладання світової літератури як наука.

Об'єкт і предмет дослідження методики викладання світової літератури.

Специфічні методи дослідження в галузі викладання світової літератури. Генеза методики викладання світової літератури в Україні. Сучасний стан викладання світової літератури. Наукові та прикладні функції методики літератури. Специфіка викладання світової літератури у вищій школі. Професійні вимоги до викладача. Студент і література. Світова література як предмет вивчення у вищій школі. Викладач світової літератури і професійні вимоги до нього. Проблеми педагогічної етики у практиці викладання. Теорія гармонійної комунікації Д. Карнегі у методичній системі викладача зарубіжної літератури. Психолого-вікові особливості студента-читача.

Методи, форми та засоби вивчення літератури. Поняття методу викладання літератури. Основні методи ефективного викладання світової літератури. Засоби викладання літератури. Планування та організація праці викладача літератури. Методична допомога викладачеві світової літератури. Типи занять у вищому навчальному закладі зі світової літератури. Засади нейролінгвістичного програмування у викладанні світової літератури. Етапи вивчення твору світової літератури. Оцінювання. Підготовка до сприйняття. Читання тексту. Підготовка до аналізу. Аналіз художнього твору. Шляхи аналізу. Підсумки вивчення літературного твору. Творчі роботи студентів. Види літературних занять у школі. Діагностика, контроль та оцінювання навчання.

Методологія і методика аналізу художнього твору. Методика шкільного аналізу художнього твору. Особливості аналізу творів різних жанрів. Методологічні засади і типологія шкільного аналізу художнього твору. Методика визначення ідейно-тематичної основи твору. Послідовність розкриття образу-персонажа.

Принципи аналізу художнього тексту. Шкільний аналіз епічних творів. Орієнтовний план аналізу епічного твору. Вивчення ліричних творів у школі. Орієнтовний план аналізу ліричного твору. Особливості вивчення драматичних творів. Специфіка аналізу міжродових жанрів. Шкільний аналіз фольклорних творів.

Методика вивчення систематичного курсу літератури. Питання теорії літератури у вузівському вивченні. Родо-жанрова специфіка світової літератури в академічному курсі. Вивчення біографії письменника. Розвиток мовлення студентів у системі літературної освіти. Моделювання тематичного змісту занять в системі їх педагогічно-методичної типології. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів. Теорія і практика контекстного вивчення художніх творів.

Діалогізм і проблемність як принципи сучасного прочитання зарубіжної літератури. Філософсько-психологічні засади інноваційної діяльності в галузі літературної освіти. Види діалогів на уроках зарубіжної літератури. Проблемні ситуації і питання літературного характеру. Інновації у методиці навчання зарубіжної літератури. Інноваційні технології навчання зарубіжної літератури. Інноваційні прийоми навчання зарубіжної літератури. Інтеграційні типи літературних занять: урок – історичне дослідження, урок – філософське дослідження, урок – літературно-біблійне дослідження, урок – психологічне дослідження.

Інформаційні технології у навчанні зарубіжної літератури.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бандура О. М. Вивчення елементів теорії літератури в 4—7 класах : посіб. для вчителів / О. М. Бандура. — К.: Рад. школа, 1981. — 129 с.
2. Бугайко Т.Ф., Бугайко Ф.Ф. Майстерність учителя-словесника. - К.: Рад. школа, 1963.- 188 с.
3. Волошина Н.Й. Естетичне виховання учнів у процесі вивчення літератури.-К.: Рад. шк., 1985.-104 с.
4. Волошина Н.Й. Уроки позакласного читання у старших класах. - К.: Рад. школа, 1988.-174 с.
5. Глухова Г.К. Позакласна робота як засіб підвищення ефективності уроку. - К.: Рад. школа, 1983. -119 с.

6. Градовський А. В. Компаративний аналіз у системі шкільного курсу літератури: методологія та методика : монографія / А. В. Градовський. — Черкаси: Брама, 2003. — 292 с.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: іспит.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Вибіркова складова

Риторика

1. КОД:

2. ТИП: вибірковий

3. РІК НАВЧАННЯ: другий

4. СЕМЕСТР: 4

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: доц. Глушук С.В.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: розвиток мовної особистості студента, ефективне управління мисленнево-мовленневою діяльністю, підготовка вчителя до ефективного мовленнєвого спілкування.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: сутність і сучасний статус риторики; своєрідність риторики як самостійної науки; основні закони організації та управління мисленнево-мовленнєвою діяльністю; історичні витoki риторики, традиції Давньої Греції та Риму, давньоруського красномовства, українського ораторського мистецтва; специфіку, різновиди і жанри публічного мовлення; праці видатних ораторів; сучасний етикет публічного мовлення; методику та етапи підготовки промови; сучасні вимоги до промовця; вимоги до мовленнєвої культури оратора; найуживаніші моделі мовного етикету; критерії оцінювання усної промови тощо.

вміти: оперувати отриманими знаннями з курсу та застосовувати отримані навички в подальшому навчанні та житті; розуміти взаємозв'язок риторики з будь-якими проявами і змінами, що відбувалися і відбуваються в суспільстві в певну епоху й уміти проаналізувати, який вплив мала і має риторика на ту чи іншу сферу людського життя; володіти технікою мовлення як необхідною передумовою словесної дії і правильно нею користуватися (управляти диханням у процесі мовлення, читання, володіти правильною і чіткою дикцією, силою, чистотою і висотою голосу, орфоепічними нормами вимови); користуватися засобами логіко-емоційної виразності мовлення в тому числі й позамовних (поза, жест, міміка); володіти прийомами полемічної майстерності; кваліфіковано виконувати праці з написання промови та виголошення її залежно від мети, завдання, місця, часу виступу з урахуванням складу аудиторії, її особливостей.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: латинська мова, філософія, психологія, лінгвістика.

КОРЕКВІЗИТ: теорія та історія світової літератури.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Риторика як наука, навчальна дисципліна і мистецтво. Основні етапи розвитку риторики (від античності до сьогодення). Основні види і жанри красномовства (судове (юридичне), політичне, академічне, церковне, суспільно-побутове).

Детальна методика та етапи підготовки промови, структура ораторського твору.

Логічні закони, які потрібен знати оратор. Культура мовлення і мовленнєвого спілкування оратора, елементи художності та літературні прийоми в мові оратора.

Зовнішній культурі оратора (імідж оратора) тощо.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Абрамович С. Риторика та гомілетика. — Чернівці, 1995.
2. Абрамович С.Д. та ін. Риторика загальна та судова: Навч. посіб. – К., 2002.
3. Александров Д.Н. Риторика. — М., 2000.
4. Вандишев В.М. Риторика: екскурс в історію вчень і понять: Навч. посібник. – К., 2006.
5. Гурвич С. С., Погорілко В. Ф., Герман М. А. Основи риторики. — К., 1988.
6. Клюев Е.В. Риторика. Инвенция. Диспозиция. Элокуция. — М., 1999.
7. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика. – К., 2003.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: екзамен.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

Лінгвістичний аналіз художнього тексту

1. КОД: ЗНД 1.01

2. ТИП: вибірковий

3. РІК НАВЧАННЯ: четвертий

4. СЕМЕСТР: 8

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: доц. Радкіна В.Ф.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: сформувати філологічну культуру студентів, уміння створювати тексти різних жанрів з урахуванням конкретних екстралінгвістичних чинників спілкування (сфери спілкування, ситуації, адресата, цілей і завдань спілкування); навчити студентів усім видам текстової діяльності як основи мовного спілкування; розкрити для студентів характеристики об'єктивного і суб'єктивного (індивідуального) в стилі, закономірностей функціонування мови у різних сферах спілкування; сформувати навички аналізу художнього твору на всіх лінгвістичних (фонетичному, лексичному, морфо-синтаксичному та стилістичному) рівнях, визначення їх ролі в розкритті змісту тексту.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: питання з сучасної комунікативної теорії тексту і методології його дослідження; структуру текстів різних видів; мовні особливості змістовного характеру текстів.

вміти: здійснювати первинну і вторинну текстову діяльність (текстотворення і інтерпретація) на основі лінгвістичного аналізу і знання основних ресурсів французької / української мови, включаючи художньо-виразні засоби; володіти різними методами і методиками лінгвістичного аналізу текстів різних стилів і жанрів; здійснювати комплексний лінгвістичний аналіз тексту, орієнтований на визначення його культурологічного статусу.

8.ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: лінгвістика, теоретична фонетика та історія французької мови, теоретична граматики французької мови, лексикологія та стилістика французької мови, теоретична граматики французької мови.

КОРЕКВІЗИТ: практичний курс французької мови.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Вступ до філологічного аналізу тексту. Текст як об'єкт філологічного дослідження. Співвідношення понять текст та дискурс. Текст як об'єкт філологічного дослідження. Співвідношення понять текст і дискурс. Поняття про текст і його ознаки. Текст як форма комунікації і одиниця культури. Дискурс. Структура дискурсу. Типологія дискурсу.

Текстові категорії. Текстоутворюючі можливості мовних одиниць різних рівнів. Текст як форма комунікації і одиниця культури. Аналіз ознак тексту з точки зору різних аспектів розгляду тексту. Цілісність і зв'язність тексту. Текстові категорії. Поняття про текстові категорії. Класифікації текстових категорій (концепції Т. В. Матвєєвої, М. Н. Кожина, А.Ф. Попової та ін.).

Основні фактори і категорії текстоутворення. Типологія текстів. Основні чинники і категорії текстоутворення. Лінгвістичні об'єктивні і суб'єктивні чинники текстоутворення: мовна норма, функціональний стиль, типи викладу; мовні засоби, стилістичні прийоми і типи висунення. Екстралінгвістичні об'єктивні і суб'єктивні чинники текстоутворення: ситуація, жанр, асоціативні норми, пресупозиція; особа автора, його світогляд, характер персонажів, ідейно-естетична спрямованість твору (М. Н. Кожина, Н.А. Купіна; Н.С.Болотнова).

Тексти художні і нехудожні. Своєрідність художніх текстів. Текст як системно-структурне утворення. Типологія текстів. Тексти художні і нехудожні. Своєрідність художніх текстів. Тексти первинні, вторинні, первинно-вторинні; моноперспективні, полиперспективні; безперервно-фабульні, перервно-фабульні (В. Н. Мещера). Тексти-описи, оповідання, міркування (М. Р. Львов). Типологія текстів Г. Я. Солганика, С. Г. Ільєнка, В. П. Беяніна, Н.С. Валгіної та ін.

Лінгвістичний аналіз художнього тексту. Основні аспекти аналізу тексту (лінгвістичний, психолінгвістичний, літературознавство, стилістичний, філологічний). Одиниці і рівні тексту. Комплексна модель системно-структурної організації тексту як форми комунікації (О. Л. Каменська; Н.С.Болотнова).

Своєрідність художнього тексту та специфіка його аналізу. Своєрідність художнього тексту і специфіка його аналізу. Лінгвістичний аналіз художнього тексту. Види лінгвістичного аналізу тексту (лінгвістичне коментування, повний порівняльний частковий лінгвістичний аналіз, лінгвопоетичний розбір, лінгвосемантичний). Стилїстичний аналіз художнього тексту.

Прийоми та методи філологічного аналізу текстів різних жанрів. Поняття про аналіз літературознавчого боку тексту. Комплексний філологічний аналіз нехудожніх текстів. Комплексний філологічний аналіз поетичного, прозаїчного, драматичного текстів.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Кочан І.М. Лінгвістичний аналіз тексту: Навчальний посібник. К. Знання, 2008.
2. Maingueneau D. Eléments de linguistique pour le texte littéraire. –P.: Hachette, 1993.
3. Curieux-Belfond C. Fiche méthode pour le commentaire de texte : http://www.ac-grenoble.fr/webcurie/pedagogie/lettres/francais/methode/analyse_litteraire.htm
4. Jaubert A. Linguistique du texte et de l'écrit, stylistique. Paris, 2009.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: залік.

14. МОВА НАВЧАННЯ: французька.

Сучасні технології навчання на уроках іноземної мови

1. КОД: ЗНД 1.01

2. ТИП: вибірковий

3. РІК НАВЧАННЯ: третій

4. СЕМЕСТР: 6

5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 4

6. ЛЕКТОР: доц. Радкіна В.Ф.

7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання дисципліни: ознайомити студентів зі змістом традиційних та сучасних технологій навчання іноземної мови та розкрити стратегію їх використання у навчальному процесі на різних етапах та з різними групами учнів.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: теорію традиційних педагогічних технологій; зміст сучасних інноваційних технологій та особливості їх використання в навчальному процесі.

вміти: критично аналізувати сучасні технології навчання іноземної мови; розробити урок з використанням новітніх технологій; дати характеристику змісту індивідуальної та групової роботи з використанням елементів сучасних методик.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: лінгвістика, практичний курс французької мови, методика навчання іноземної мови, методика навчання літератури.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Традиційні педагогічні технології. Пояснювально-ілюстративні технології навчання.

Педагогічні технології на основі особистісно-педагогічного процесу. Педагогіка співробітництва. Технологія саморозвитку. Технологія організації групової навчальної діяльності. Технологія розвиваючого навчання. Проектна технологія. Технологія навчання як дослідження. Технологія формування творчої особистості. Технологія колективного творчого виховання. Створення ситуації успіху. Сугестивна технологія. Педагогічні технології на основі активізації та інтенсифікації діяльності учнів. Ігрові технології. Проблемне навчання. Технологія комунікативного навчання іншомовної культури. Технологія інтенсифікації навчання на основі схем і знакових моделей навчального матеріалу.

Педагогічні технології на основі підвищення ефективності управління та організації навчального процесу. Технологія перспективного навчання з використанням опорних схем при коментованому управлінні. Технологія рівневої диференції навчання на основі обов'язкових результатів.

Культуровиховуюча технологія диференційованого навчання за інтересами дітей. Технологія індивідуального навчання. Колективний спосіб навчання. Групові технології. Комп'ютерні (інформаційні) технології навчання. Педагогічні технології на основі дидактичного вдосконалення та реконструювання матеріалу. «Екологія і діалектика». «Діалог культур». Збільшення дидактичних одиниць. Реалізація теорії поетапного формування розумових здібностей.

Педагогічні технології розвиваючого навчання. Система розвиваючого навчання. Технологія розвиваючого навчання Ельконіна – Давидова. Система розвиваючого навчання з напрямком на розвиток творчих здібностей особистості. Особистісно-орієнтоване розвиваюче навчання. Технологія саморозвиваючого навчання

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Кремень В. Освіта і наука України. Шляхи модернізації. - К.: Грамота, 2003. – С. 16-19.
2. Петрошук О. П. Навчальний посібник з курсу методики навчання іноземних мов. – К., 2002.
3. Інноваційні технології на уроці німецької мови / Упоряд.: Л. Горбач. – К., 2008. – С. 4–9, 87–89.
4. Склярєнко Н. К. Як навчати сьогодні іноземних мов (концепція) // Іноземні мови. – 1995. – № 1.
5. Теорія та практика між культурної комунікації / Д. Б. Гудков. – М.: Гнозис, 2003.
6. Основи консультативної психології. Аналіз сучасних концепцій / Укл. О.Ф.Бондаренко. – К., 1992.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота.

13. ФОРМА ОЦІНЮВАННЯ: залік.

14. МОВА НАВЧАННЯ: українська.

1. КОД:
2. ТИП: вибірковий
3. РІК НАВЧАННЯ: другий
4. СЕМЕСТР: 3
5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 3
6. ЛЕКТОР: доц. О. І. Кудінова
7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: формування у студентів умінь та навичок читання, перекладу та аналізу адаптованих та неадаптованих текстів відомих римських та європейських письменників і поетів; розвиток у студентів умінь і навичок роботи з латинським словником; засвоєння системи латинської граматики (фонетики, морфології, синтаксису) у зіставленні з граматиною романо-германських і слов'янських мов; розширення наукового та загальнокультурного кругозору студентів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: правила читання літер та їх сполучень; правила постановки наголосу (правила довготи і короткості голосних) у латинській лексиці; понятійний апарат фонетики, морфології, словотворення, синтаксису, лексикології латинської мови; граматичні категорії латинської мови: парадигми відмінювання іменника, прикметника, системи дієслова, інфектні та перфектні особові закінчення, віддієслівні форми, групи числівників тощо; синтаксис простого та складного речень; до 300 лексичних і словотворчих одиниць, 100 латинських паремій, студентський гімн "Gaudeamus"; базові відомості про реальність матеріальної та духовної (міфології, історії, літератури, мистецтва) культури Давнього Риму, які є необхідними для адекватного розуміння латинського тексту античної епохи; базові навички усного спілкування латинською мовою.

вміти: читати та писати латинською мовою; перекладати зі словником оригінальні тексти античних авторів, а також джерела середньовічної, ренесансної, просвітницької латини, оригінальні латиномовні джерела європейського і українського походження; перекладати з української на латинську мову нескладні тексти, прості вирази, афоризми, паремії; пояснювати фонетичні, лексичні та граматичні явища латинської мови; користуватися словниками і довідковою літературою з латинської мови.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. КОРЕКВІЗИТ: лінгвістика, практичний курс французької мови.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Фонетика, графіка, будова простого речення. Латинський алфавіт та його походження. Фонема та літери латинської мови. Система вокалізму. Довгота та короткість голосних. Класична і традиційна вимова. Довгота та короткість складу. Місце наголосу у слові. Структура та лексико-граматична побудова простого поширеного речення.

Загальноіндоєвропейські граматичні категорії іменника: рід, число, відмінок, відміна. Граматичні категорії прикметника. Особливості утворення ступенів прівняння прикметників. Загальноіндоєвропейські граматичні категорії дієслова: особа, число, час, спосіб, стан. Словникова форма дієслова. Основи інфекта і перфекта. Особливості займенникового відмінювання. Семантико-морфологічні групи числівників: кількісні, порядкові, розділові, прислівникові. Римські цифри. Система позначення років, місяців, днів, часу доби. Особливості незмінних частин мови: прислівника, прийменника, сполучника, вигука.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Кудінова О.І. *Lingua Latina* (Латинська мова): Навчальний посібник з латинської мови для самостійної роботи студентів 1 курсу напрямів підготовки 6.020303 Філологія*, Філологія. – Ізмаїл, 2015. – 72 с.

2. Литвинов В. Д. *Латинська мова* : [підручник для вузів] / В.Д.Литвинов, Л. П. Скорина. – К. : Вища школа, 1990. – 248 с.

3. Оленич Р.М. Латинська мова: Підручник для студ.ф-тів ін.філології вищих навч. закладів. – Львів: Світ, 2001. – 352с.
  4. Покровская З. А. Латинський язык : [учебник для вузов] / З.А.Покровская, Н. Л. Кацман. – М. : Высшая школа, 2000. – 266 с.
  5. Ревак Н.Г., Сулим В.Т. Латинська мова (для неспеціальних факультетів); Підручник; видання третє, стереотипне. – Вінниця: Нова книга, 2011. – 440 с.
- 12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ:** практичні заняття, самостійна робота
- 13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ:** залік
- 14. МОВА НАВЧАННЯ:** українська, латинська.

Практичний курс англійської мови

1. КОД:
2. ТИП: вибірковий
3. РІК НАВЧАННЯ: другий, третій
4. СЕМЕСТР: 3, 4, 5, 6
5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 18
6. ЛЕКТОР: доц. Олейнікова Г.О., доц. Вдовенко Т.О.
7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: навчити студентів усному англомовному мовленню; розвивати у студентів писемне мовлення й уміння сприймати різні англомовні тексти та вдосконалювати їх лексичний та граматичний мінімуми.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати: граматичну структуру англійської мови й вивчати певну кількість лексичних одиниць (понад 2000) – для того, щоб вільно висловлювати свої думки, сприймати на слух та читати й перекладати художні, політичні та фахові тексти.

Вміти: обговорювати навчальні та пов'язані зі спеціальністю питання, для того щоб досягти порозуміння зі співрозмовником; готувати публічні виступи з низки великої кількості галузевих питань, застосовуючи відповідні засоби вербальної комунікації та адекватні форми ведення дискусій і дебатів; знаходити нову текстову, графічну, аудіо та відео інформацію, що міститься в англомовних галузевих матеріалах (як у друкованому, так і в електронному вигляді), користуючись відповідними пошуковими методами і термінологією; аналізувати англомовні джерела; писати професійні тексти і документи англійською мовою; перекладати англомовні професійні тексти на рідну мову.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПРЕРЕКВІЗИТ: лінгвістика, латинська мова.

КОРЕКВІЗИТ: теорія та історія світової літератури, практичний курс французької мови.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Навчальна дисципліна «Практичний курс англійської мови» пропонує студентам поступово опанувати граматичний матеріал, вивчити основні правила читання, засвоїти сучасну англомовну лексику і широко вживані мовленнєві та ідіоматичні конструкції АМ. Вивчення лексико-граматичного й фонетичного матеріалу відбувається на основі таких автентичних текстів, як-от: «Походження суспільства», «Стародавні цивілізації», «Пам'ятки культури», «Історія освіти», «Міфи, легенди, мистецтво древніх», «Алфавіт, календарі, бібліотеки», «Витоки демократії» та ін. Робота з вищезазначеними джерелами дає можливість студентам оволодіти політичною, економічною й краєзнавчою лексикою англійської мови, а також ознайомитися з державно, парламентською й економічною системами Великобританії та США, їх історичними і географічними особливостями. Така робота є необхідною для формування й розвитку в майбутніх фахівців навичок та умінь роботи з англомовними газетами і журналами і вдосконалення практики двостороннього писемного та усного перекладу.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Камянова Т. English. Практический курс английского языка. М., Издательство «Дом Славянской Книги», 2005 г. – 384 с.
2. Паращук В.Ю. Грицюк Л.Ф., Саум Стівен Б. Практичний курс англійської мови: Підручник. – К.: Т-во «Знання», КОО, 1999. – 526 с.
3. Числова А.С. Английский для гуманитариев. Учебник по английскому языку для студентов неязыковых специальностей. Ростов н / Д: изд-во «Феникс», 1999. – 320 с.
4. Hutchinson T. Project English 1, 2, 3 / Teacher's Book. – Oxford: Oxford University Press, 1994/ - 140 p.
5. New way in Teaching Writing. – Bloomington, Illinois USA, 1995. – 217 p.
3. Oxford Advanced Learner's Dictionary. New International Student's Edition: Oxford University Press, 1996.
- 12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ:** практичні заняття, самостійна робота
- 13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ:** заліки, іспити
- 14. МОВА НАВЧАННЯ:** англійська, українська.

Теоретичний курс англійської мови (фонетика, граматики, лексикологія, стилістика)

1. КОД:
2. ТИП: вибірковий
3. РІК НАВЧАННЯ: другий, третій
4. СЕМЕСТР: 6, 7, 8
5. КІЛЬКІСТЬ КРЕДИТІВ ЄКТС: 11
6. ЛЕКТОР: доц.Вдовенко Т.О., доц.Олейнікова Г.О., доц.Сорока Т.В.
7. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

Завдання вивчення дисципліни: здатність сприймати автентичну іншомовну інформацію на слух, зокрема в звичайному спілкуванні та адекватно реагувати на неї; вільно володіти англійською мовою; використовувати професійно профільовані знання в галузі сучасної лінгвістики; використовувати знання, уміння, навички в галузі теорії й практики дослідження мовних явищ для освоєння теоретичних основ і методів сучасної лінгвістики; професійно профільовані знання системи мови й правил її функціонування при іншомовній комунікації; здатність користуватися науковою літературою, аналізувати стан справ з питань своєї спеціальності; сучасні уявлення про методіку проведення експериментів у галузі лінгвістики, мовознавства; професійно орієнтовані загально-теоретичні знання з усіх аспектів мови, яка вивчається.

У результаті вивчення модуля студент повинен

знати: правила вимови приголосних, голосних звуків та дифтонгів; правила читання буквосполучень та слів; правила інтонаційного оформлення основних комунікативних типів речень; основні поняття і терміни фонетичної теорії, а також основні методи фонетичного дослідження; правила правопису окремих лексичних одиниць, правила побудови речень, правила вживання часових форм, основні граматичні конструкції, звороти мови; лексичний мінімум одиниць з програмних тем курсу, розмовні формули, сучасні уявлення про національні та культурні особливості країн, мова яких вивчається; особливості граматичної будови сучасної англійської мови; особливості природи граматичних явищ та граматичних процесів сучасної англійської мови; основні поняття і терміни стилістики англійської мови, а також основні методи стилістичного дослідження художнього тексту; основні поняття та термінологію лексикології англійської мови, основні лінгвістичні теорії та праці видатних германістів, системно-структурні особливості сучасної англійської мови.

вміти: приєднувати нові знання до вже існуючих та застосовувати нові отримані знання під час самостійної та індивідуальної роботи з науковою та навчальною літературою; володіти інформаційно-комунікативними технологіями, методами класифікації, опису, спостереження; мати здатність застосовувати загально мовленнєві вміння й навички; сучасні уявлення про теоретико-методологічні принципи у галузі гуманітарних, світоглядних, власне професійних наук, оптимальний обсяг ідей, цінностей, уявлень, універсальні способи пізнання і практичної діяльності; здатність застосовувати фундаментальні знання в галузі філології, самостійно розв'язувати задачі і проблеми, а також оцінювати результати своєї діяльності; надавати правильну теоретичну інтерпретацію мовним явищам, працювати з науковою лінгвістичною літературою; використовувати теоретичні знання у практичному викладанні англійської мови; використовувати сучасні методи лінгвістичного аналізу для аналізу мовних явищ; аналізувати та інтерпретувати лексичні особливості сучасної англійської мови у всій повноті обсягу еволюції мовного процесу та їх розвитку в різні періоди історії англійської мови.

8. ФОРМИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ: аудиторне навчання

9. ПЕРЕКВІЗИТ: лінгвістика, латинська мова.

КОРЕКВІЗИТ: практичний англійської мови.

10. ЗМІСТ КУРСУ:

Теорфонетика

Зміст і основні питання курсу. Розділи фонетики. Компоненти фонетичної структури. Методи фонетичного дослідження. Зв'язок фонетики з іншими лінгвістичними науками. Теоретичне і практичне значення фонетики. Теорія фонемі. Історія розвитку теорії фонемі. Фонема як діалектична єдність трьох аспектів матеріального, функціонального та абстрагованого. Основні напрямки у поглядах на теорію фонемі серед вітчизняних та зарубіжних мовознавців. Основні принципи утворення та класифікація голосних фонем (по стабільності артикуляції, відповідно до руху та положення язика в горизонтальній та вертикальній площинах, по положенню губ, по історичній довготі, по напруженості). Проблема дифтонгів. Співставлення англійських голосних та приголосних фонем з українськими та російськими. Редукція, її види (якісна, кількісна та нульова). Асиміляція, її види (щодо напрямку, ступеню уподібнення та часу її прояву. Акомодация. Елізія. Інтрюзія. Чергування голосних. Фонетична природа наголосу. Різні ступені наголосу; його види. Проблема дефініції інтонації. Визначення інтонації вітчизняними та зарубіжними мовознавцями. Компоненти інтонації (висота, фразовий наголос, темп, тембр, ритм). Функції інтонації. Інтонаційна група, її складові. Ядерні тони. Засоби графічного зображення інтонації. Стилїстичне вживання інтонації.

Теорграматика

Предмет та завдання теоретичної граматики. Зовнішній і внутрішній аспекти мови. Морфологія та синтаксис. Мова як система і структура. Лінгвістичні одиниці. Парадигматичні і синтагматичні відносини. Методи лінгвістичних досліджень. Морфологія. Слово та морфема - базові одиниці морфологічного рівня. Класифікація морфем. Частина мови в англїстиці. Іменник. Граматичні ознаки іменника. Граматичні коментарі іменника (число, відмінок, проблема категорії роду та проблема артикля). Дієслово. Граматичні ознаки дієслова. Категорії дієслова та класифікації дієслів. Синтаксис. Словосполучення, проблема визначення словосполучень. Речення - одиниця синтаксичного рівня. Лінгвістика тексту. Прагматика. Теорія речових актів. Основні положення прагмалінгвістики. Прагматика тексту. Класифікація речових актів. Дискурс. Дискурсивний аналіз. Принципи та функції дискурсу.

Лексикологія

Лексична система і дослідження її структури. Походження і розвиток сучасної англійської мови. Загальна характеристика словникового складу англійської мови. Структура слова та словотвір. Мовна семантика. Словосполучення та контекст. Сталі словосполучення. Фразеологія англійської мови. Основи англійської лексикографії. Варіанти англійської мови.

Стилістика

Предмет та завдання стилістики. Фонетичні, лексичні та синтаксичні стилістичні прийоми. Текст як предмет вивчення стилістики. Способи аналізу художнього тексту. Фонетичні, графічні виразні засоби і стилістичні прийоми та морфологічна стилістика.

Стилістична лексикологія. Денотативне та конотативне значення. Емоційна, оцінна, експресивна та стилістична складова конотації. Спеціальний літературний словник: терміни, поетичні слова, архаїзми, варваризми та неологізми. Загально-розмовна лексика. Спеціальна розмовна лексика: сленг, жаргонізми, професіональні слова, діалектні слова, вульгаризми. Лексичні виразні засоби та стилістичні прийоми. Лексико-синтаксичні виразні засоби та стилістичні прийоми. Актуальне членування речення. Рівень тексту: план оповідача та план персонажа. Синтаксичні виразні засоби та стилістичні прийоми. Синтаксичні виразні засоби та стилістичні прийоми англійської мови. Стилістичний синтаксис: синтаксичні виразні засоби та стилістичні прийоми. Фонетичні стилістичні засоби. Різновиди функціональних стилів англійської мови. Особливості наукового стилю науково-популярного підстилю, газетного, публіцистичного стилю англійської мови.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Грамматика английского языка: пособие для студентов педагогических институтов и университетов / Под ред. В.Л. Каушанской. – 7-е изд. – М. – 2000. – 319с.
2. Грамматика английского языка: Морфология. Синтаксис: Учебное пособие для студентов педагогических институтов и университетов / Н.А. Кобринина и др. – СПб.: Лениздат; Изд-во "Союз", 2001. – 469с.
3. Дубенко О.Ю. Порівняльна стилістика англійської та української мов. – Вінниця, НОВА КНИГА, 2005. – 224с.
4. Дворжецька М.П., Макухіна Т.В., Великова Л.М., Снегірєва Є.О. Фонетика англійської мови. – В. – Нова книга, 2005. – 321 с.
5. Єфімов Л.П. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2004. – 240с.
6. Манакин В. Н. Сопоставительная лексикология: [монография] / Владимир Николаевич Манакин. – К. : Знання, 2004. – 326 с.
7. Мізін К. І. Компаративна фразеологія: [монографія] / Костянтин Іванович Мізін. – Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2007. – 168 с.
8. Харітонов І.К. Теоретична граматики англійської мови. –Вінниця, Нова книга, 2008. – 352с.
9. Хоменко Е. Г. Грамматика английского языка: Навч. Посіб. – К.: Знання-Прес, 2003. – 606 с.

12. ВИДИ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ: лекції, семінарські заняття, самостійна робота

13. ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ: заліки, іспити

14. МОВА НАВЧАННЯ: англійська, українська.